दैनिक
राज्य लोकतंत्र
नवी दिशा... नवे विचार...

आरएनआय : MAHMAR/2021/85884 | गुरुवार, दि. २ एप्रिल, २०२६ | वर्ष - १ | अंक - १८७ | पाने - ४ | पुणे/पिंपरी-चिंचवड

आजचे पंचांग

गुरुवार, दि. २ एप्रिल २०२६
द्वितीय परार्ध, श्वेतवाराह कल्प, वैवस्वत मन्वंतर, युगाब्द ५१२८, शालिवाहन शक १९४८, विक्रम संवत २०८२, पराभवनाम संवत्सर, उत्तरायण, वसंत ऋतु, चैत्र मास, शुक्लपक्ष
पौर्णिमा सकाळी ७-४२ पर्यंत
दिवस नक्षत्र – हस्त संध्याकाळी ५-३९ पर्यंत
चंद्र रास- कन्या शुक्रवारच्या पहाटे ६-२९ पर्यंत
सूर्य रास = मीन, गुरु रास= मिथुन

राज्यात अवकाळीचा जोर

पुणे: राज्यात अवकाळी पावसाने पुन्हा जोर धरला असून पुढील पाच दिवस हवामान धोकादायक राहण्याचा इशारा हवामान विभागाने दिला आहे. पुणे, नाशिक, धुळे, जळगावसह मराठवाडा आणि विदर्भातील अनेक भागांमध्ये वादळी वाऱ्यासह गारांचा पाऊस कोसळत आहे. या अचानक बदललेल्या हवामानामुळे जनजीवन विस्कळीत झाले असून शेतीचे मोठे नुकसान झाले आहे. राज्यात पुढील पाच दिवस दुपारनंतर वादळी पावसाचा जोर कायम राहणार आहे.

सारांश वृत्त

दिल्ली सरकारची ईव्ही धोरणाला मुदतवाढ

नवी दिल्ली : दिल्ली सरकारने इलेक्ट्रिक वाहन धोरणाला तीन महिन्यांची मुदतवाढ दिली आहे, अशी माहिती परिवहन विभागाच्या एका वरिष्ठ अधिकाऱ्याने बुधवारी दिली. मागील सरकारच्या प्रमुख उपक्रमांपैकी एक म्हणून ऑगस्ट २०२० मध्ये सुरू करण्यात आलेल्या या धोरणाचा उद्देश, वाहनांमुळे होणारे प्रदूषण रोखणे आणि राष्ट्रीय राजधानीत इलेक्ट्रिक वाहनांचा अवलंब करण्यास प्रोत्साहन देणे हा आहे.

कर्नाटकात एलपीजी स्टेशनवर लांब रांगा

बंगळूर : पुरवठ्याच्या कमतरतेमुळे बुधवारी राज्यातील काही भागांमध्ये द्रवीकृत पेट्रोलियम गॅसवर (एलपीजी) चालणाऱ्या ऑटोरिक्षा आणि गाड्यांच्या पेट्रोल पंपांसमोर रांगा लागल्या होत्या. सरकारने म्हटले आहे की समस्या केवळ खासगी तेल कंपन्यांच्या एलपीजी स्टेशनमध्ये आहे, सरकारी तेल कंपन्यांमध्ये नाही. "मी गेल्या चार तासांपासून माझ्या ऑटोरिक्षासाठी एलपीजी मिळवण्याचा प्रयत्न करत आहे, पण तो मला कुठेच मिळत नाहीये. गॅसच्या शोधात माझा सगळा साठा संपत चालला आहे," असे अब्दुल करीम यांनी एका एलपीजी स्टेशनवर सांगितले.

भाजप कार्यालयाबाहेर स्फोटाचा आवाज

चंदीगड : बुधवारी संध्याकाळी येथील पंजाब भाजप कार्यालयाबाहेर स्फोटाचे आवाज ऐकू आले. सायंकाळी ५ वाजण्याच्या सुमारास हे आवाज ऐकू आले, असे राज्य भाजप नेते विनीत जोशी यांनी सांगितले. वरिष्ठ पोलीस अधीक्षक कंवरदीप कौर यांच्यासह वरिष्ठ पोलीस अधिकारी परिस्थितीचा आढावा घेण्यासाठी घटनास्थळी पोहोचले. पोलिसांनी परिसराला घेराव घातला.

पश्चिम आशियातील संकटाच्या पार्श्वभूमीवर सरकारचा दिलासा

दोन महिने पुरेल इतका तेलसाठा सुरक्षित

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : पश्चिम आशियातील सुरू असलेल्या तणावाच्या पार्श्वभूमीवर देशात इंधनटंचाई निर्माण होण्याची भीती व्यक्त केली जात असतानाच केंद्र सरकारने पेट्रोल, डिझेल आणि एलपीजीचा पुरेसा साठा उपलब्ध असल्याचे स्पष्ट केले आहे. पेट्रोलियम आणि नैसर्गिक वायू मंत्रालयाच्या सहसचिव सुजाता शर्मा यांनी बुधवारी आंतर-मंत्रालयीन पत्रकार परिषदेत सांगितले की, भारताने पुढील दोन महिन्यांसाठी पुरेसा कच्च्या तेलाचा साठा सुरक्षित केला असून देशातील इंधन पुरवठा पूर्णपणे सुरळीत आहे.

देशातील सर्व रिफायनऱ्या सध्या सर्वोच्च क्षमतेने कार्यरत असून पेट्रोल पंपांवर इंधनसाठा संपल्याचे कोणतेही वृत्त नाही, असे त्यांनी सांगितले. पश्चिम आशियातील तणावामुळे जागतिक बाजारात कच्च्या तेलाच्या किमतीत मोठी वाढ झाली आहे. दोन महिन्यांपूर्वी ब्रेंट क्रूडचा दर प्रति बॅरल सुमारे ७० डॉलर होता, तो आता १०० डॉलरच्या पुढे गेला आहे. तरीही देशांतर्गत ग्राहकांसाठी पेट्रोल आणि डिझेलच्या दरात कोणतीही वाढ करण्यात आलेली नाही, असे त्यांनी स्पष्ट केले. ६ एप्रिल २०२२ पासून पेट्रोल-डिझेल दरात वाढ करण्यात आलेली नसून मार्च २०२४ मध्ये करण्यात आलेली २ रुपयांची कपात अजूनही लागू असल्याचे त्यांनी सांगितले.

दर स्थिर ठेवण्यासाठी केंद्र सरकारने उत्पादन शुल्कात कपात केली आहे. मात्र दर वाढवले नसल्यामुळे सरकारी तेल विपणन कंपन्यांना पेट्रोल आणि डिझेलवर कमी वसुलीचा सामना करावा लागत असल्याचे त्यांनी मान्य केले. देशांतर्गत बाजारात एटीएफ आणि डिझेलची उपलब्धता सुनिश्चित करण्यासाठी काही इंधनांवर निर्यात शुल्क लावण्यात आले असल्याची माहितीही त्यांनी दिली.

नैसर्गिक वायू पुरवठ्याबाबत बोलताना त्यांनी सांगितले की, घरगुती ग्राहक आणि सीएनजी वाहतुकीसाठी १०० टक्के पुरवठा सुनिश्चित करण्यात आला आहे. मार्च महिन्यात सुमारे ३.२५ लाख ग्राहकांना गॅसचा पुरवठा करण्यात आला, तर २.८५ लाख नवीन जोडण्या देण्यात आल्या आणि ३.५० लाख नवीन ग्राहकांनी जोडण्यांसाठी नोंदणी केली.

एलपीजीबाबत त्यांनी सांगितले की, भारताचे सुमारे ६० टक्के अवलंबित्व आयातीवर आहे. आंतरराष्ट्रीय एलपीजी किमती ५२२ डॉलरवरून ७८० डॉलरपर्यंत वाढल्या असल्या तरी घरगुती एलपीजी सिलेंडरच्या किमतीत वाढ करण्यात आलेली नाही. या दरवाढीमुळे तेल विपणन कंपन्यांना आर्थिक ताण सहन करावा लागत असून २०२३ मध्ये सरकारने त्यांना सुमारे २२,००० कोटी रुपयांची मदत दिली होती. २०२५-२६ या वर्षासाठी अशा नुकसानभरपाईसाठी सुमारे ३०,००० कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली आहे.

पुरवठा सुरळीत ठेवण्यासाठी सरकारने व्यावसायिक एलपीजीचा पुरवठा सुमारे ७० टक्क्यांनी वाढवला असून पर्यायी इंधन म्हणून राज्यांना अतिरिक्त केरोसीनचे वाटप करण्यात आले आहे.

दरम्यान, पश्चिम आशियातील तणावामुळे काही ठिकाणी इंधनटंचाईच्या अफवा पसरल्याने नागरिकांनी पेट्रोल पंपांवर गर्दी केल्याचे प्रकार समोर आले होते. या पार्श्वभूमीवर सरकारने नागरिकांना घाबरून इंधन खरेदी करू नये, असे आवाहन केले असून देशात पेट्रोल, डिझेल आणि एलपीजीचा पुरेसा साठा उपलब्ध असल्याचा पुनरुच्चार केला आहे.

युद्धविरामासाठी इराणची विनंती; ट्रम्प यांचा दावा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

वॉशिंग्टन : इराण आणि इस्त्रायलदरम्यान सुरू असलेल्या युद्धाच्या पार्श्वभूमीवर इराणने युद्धविरामासाठी विनंती केली असल्याचा दावा अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी केला आहे. मात्र, युद्धविरामाबाबत निर्णय घेण्यापूर्वी इराणने होर्मुझ सामुद्रधुनी मोकळी करावी, अशी अट अमेरिकेने घातली आहे.

मागील महिन्याभरापासून इराण, अमेरिका आणि इस्त्रायल यांच्यातील संघर्ष तीव्र झाला असून त्याचे पडसाद जागतिक स्तरावर उमटू लागले आहेत. आखाती प्रदेशातील तणाव वाढत असताना इराणकडून जोरदार पलटवार करण्यात येत असल्याची माहिती आहे. इराणच्या सैन्याने आखाती देशांमधील अमेरिकन तंत्रज्ञान कंपन्यांना लक्ष्य करण्याचा इशाराही दिला होता. त्यानंतर ट्रम्प यांच्या वक्तव्याला महत्त्व प्राप्त झाले आहे. ट्रम्प यांनी म्हटले आहे की, इराण सरकारने युद्धविरामासाठी अमेरिकेकडे विनंती केली आहे. मात्र, आंतरराष्ट्रीय तेल व व्यापारी जहाजांची वाहतूक सुरळीत करण्यासाठी होर्मुझ सामुद्रधुनी मोकळी करण्यात यावी, त्यानंतरच युद्धविरामाबाबत अंतिम निर्णय घेतला जाईल.

इस्त्रायलला पाठिंबा देत अमेरिकेने इराणवर हल्ले केल्याचेही ट्रम्प यांनी म्हटले आहे. यापूर्वी इराण हा अमेरिकेचा शत्रू असल्याचे ट्रम्प यांनी स्पष्ट केले होते. असे असतानाही त्यांनी तेहरानमधील नव्या सरकारचे कौतुक केले आहे. इराण सरकारने युद्धविरामासाठी पुढाकार घेतला असून त्यांनी समजदारपणा दाखवला आहे, असे ट्रम्प यांनी म्हटले.

बाजार समित्यांमध्ये गोण्यांसाठी ५० किलो वजन मर्यादा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : राज्यातील कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांमध्ये शेतमालाच्या गोण्या व पिशव्यांच्या चढ-उतारासाठी ५० किलोपर्यंत वजन मर्यादा लागू करण्याचा निर्णय राज्य सरकारने घेतला आहे. या निर्णयाची सर्व कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांमध्ये अंमलबजावणी करावी, असे आदेश पणन मंत्री जयकुमार रावल यांनी दिले आहेत.

जागतिक कामगार परिषद मार्गदर्शक सूचना तसेच माथाडी कामगारांच्या मागणीचा विचार करून हा निर्णय घेण्यात आला आहे. कामगारांना ५० किलोपेक्षा जास्त वजन उचलावे लागू नये यासाठी कांदा-बटाटा यांसारख्या शेतमालाच्या गोण्या ५० किलोपेक्षा जास्त भरू नयेत, अशी मागणी माथाडी कामगारांकडून सातत्याने केली जात होती. या पार्श्वभूमीवर मंत्रालयात बुधवारी बैठक घेण्यात आली. या बैठकीस वन मंत्री गणेश नाईक, आमदार शरद सोनवणे, माथाडी कामगार नेते नरेंद्र पाटील, पणन विभागाचे अधिकारी तसेच बाजार समित्यांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते.

जयकुमार रावल म्हणाले की, कामगारांचे आरोग्य लक्षात घेऊन आंतरराष्ट्रीय मजूर परिषदेने सुचवलेल्या ५० किलो वजन मर्यादेनुसार हा निर्णय घेण्यात आला आहे. राज्यातील सर्व ३०५ कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांमध्ये या निर्णयाची अंमलबजावणी करणे आवश्यक असून बाजार समित्यांनी व्यापारी व शेतकऱ्यांमध्ये याबाबत जनजागृती करावी, असे निर्देश त्यांनी दिले.

पीएनजी जोडण्या जलद करण्यासाठी शासनाचे आदेश

महाराष्ट्रात गॅस पाइपलाईन विस्ताराला वेग

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : जागतिक पातळीवरील ऊर्जा संकट आणि एलपीजी पुरवठ्यातील अनिश्चितता लक्षात घेता महाराष्ट्र राज्य सरकारने सिटी गॅस डिस्ट्रिब्युशन (सीजीडी) नेटवर्कच्या विस्ताराला गती देण्यासाठी महत्त्वाचे निर्णय घेतले आहेत. सिटी गॅस डिस्ट्रिब्युशन पाइपलाइन टाकण्यासाठी विविध स्थानिक स्वराज्य संस्था व सरकारी विभागांकडे प्रलंबित असलेल्या परवानग्या मंजूर समजण्यात याव्यात, असे निर्देश राज्य सरकारने जारी केलेल्या परिपत्रकात देण्यात आले असल्याची माहिती अन्न व नागरी पुरवठा मंत्री छगन भुजबळ यांनी दिली.

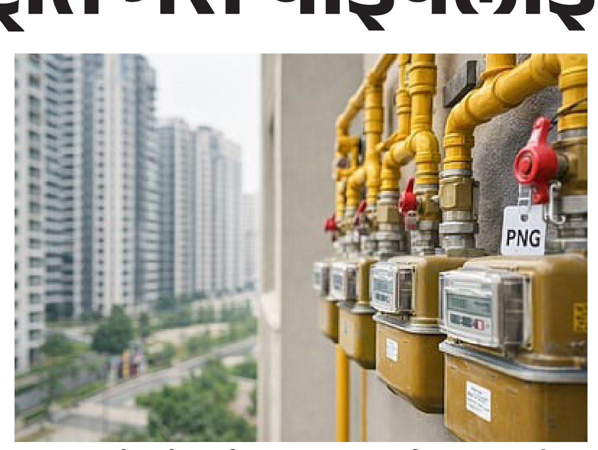

राज्यात पीएनजी जोडण्या वेगाने देण्यासाठी नवीन सिटी गॅस डिस्ट्रिब्युशन प्रकल्पांसाठी मागण्यात आलेल्या परवानग्या २४ तासांच्या आत मंजूर करण्यात याव्यात, असे आदेश देण्यात आले आहेत. तसेच पाइपलाईन टाकण्यासाठी करण्यात आलेल्या रस्ते खोदकामानंतर रस्ते पूर्ववत करण्यासाठी आकारण्यात येणारे शुल्क माफ करण्याचा निर्णयही घेण्यात आला आहे. सिटी गॅस डिस्ट्रिब्युशन कंपन्यांना २४ तास काम करण्याची परवानगी देण्यात आली असून पाइपलाईन टाकणे, खोदकाम करणे व रस्ते पूर्ववत करणे या कामांसाठी मुख्य अग्निशमन अधिकारी किंवा वाहतूक पोलिसांकडून स्वतंत्र परवानगी घेण्याची गरज राहणार नाही, असेही आदेशात नमूद करण्यात आले आहे.

सिटी गॅस डिस्ट्रिब्युशन जाळ्याच्या विकासासाठी विविध विभागांमध्ये समन्वय वाढवण्यासाठी नियंत्रक, शिधावाटप व नागरी पुरवठा संचालक यांना राज्यासाठी नोडल अधिकारी घोषित करण्यात आले आहे. राज्य सरकारने जारी केलेले हे आदेश ३० जून २०२६ पर्यंत लागू राहणार आहेत.

दरम्यान, ज्या भागातून सिटी गॅस डिस्ट्रिब्युशन पाइपलाईन गेलेली आहे त्या भागातील हॉटेल व्यावसायिक आणि रहिवाशांना रेशनिंग दुकानात अर्ज केल्यानंतर तीन महिन्यांच्या आत पीएनजी कनेक्शन उपलब्ध करून देण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. पीएनजीला पाणी आणि वीजप्रमाणे अत्यावश्यक सेवा मानण्यात येणार असून घरगुती वापराला प्राधान्य देत व्यावसायिक वापरासाठी मर्यादित पुरवठा केला जाणार आहे.

जागतिक घडामोडींमुळे एलपीजी पुरवठ्यावर मर्यादा येण्याची शक्यता लक्षात घेऊन राज्यात पाइपद्वारे नैसर्गिक वायू पुरवठा वाढवण्याचा निर्णय घेण्यात आला असून यामुळे दीर्घकालीन ऊर्जा सुरक्षिततेच्या दृष्टीने राज्याला फायदा होईल, अशी अपेक्षा व्यक्त करण्यात येत आहे.

सर्वोच्च न्यायालयाचा महत्त्वपूर्ण निर्णय

ट्रस्टची मालमत्ता 'खासगी बाब' नाही

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : ट्रस्टच्या माध्यमातून समुदायासाठी धारण केलेली मालमत्ता ही केवळ खाजगी बाब मानता येत नाही, असा महत्त्वपूर्ण निर्वाळा देत सर्वोच्च न्यायालयाने आंध्र प्रदेशमधील अनंतपूरम येथील चर्चच्या ७.७५ एकर जमिनीच्या हस्तांतरणाशी संबंधित आरोपींवरील फौजदारी खटले रद्द करण्याचा उच्च न्यायालयाचा निर्णय रद्द केला. न्यायमूर्ती अहसानुद्दीन अमानुल्ला आणि न्यायमूर्ती आर. महादेवन यांच्या खंडपीठाने हा निर्णय दिला.

या प्रकरणातील नोंदींनुसार, आंध्र प्रदेशमधील अनंतपूरम येथील चर्चची जमीन २२ सप्टेंबर २००७ रोजी विक्री करण्यात आली होती. १० फेब्रुवारी २००७ रोजी झालेल्या ठरावानुसार केवळ १ एकर जमीन आणि एक बंगला विकण्याची परवानगी देण्यात आली होती. मात्र प्रत्यक्षात ७.७५ एकर जमिनीचे हस्तांतरण करण्यात आले, असा आरोप करण्यात आला होता. साक्षीदारांचे जबाब आणि संस्थेच्या अधिकृत नोंदींचा अभ्यास केल्यानंतर ट्रस्टच्या अधिकाऱ्यांनी केवळ १ एकर जमिनीच्या विक्रीला मंजुरी दिली होती आणि उर्वरित जमिनीच्या विक्रीसाठी कोणताही नवीन ठराव अधिकृत नोंदींमध्ये आढळला नाही, असे सर्वोच्च न्यायालयाने नमूद केले. या प्रकरणात आरोपींवरील फौजदारी खटले रद्द करण्याचा आदेश आंध्र प्रदेश उच्च न्यायालयाने दिला होता. या निर्णयाविरोधात सर्वोच्च न्यायालयात अपील दाखल करण्यात आले होते. त्यावर सुनावणी करत सर्वोच्च न्यायालयाने उच्च न्यायालयाचा निर्णय रद्द केला. सर्वोच्च न्यायालयाने आपल्या निर्णयात स्पष्ट केले की, ट्रस्टची मालमत्ता ही मूळतः समाजाच्या फायद्यासाठी असते. जरी त्या मालमत्तेचे व्यवस्थापन एखादी खासगी संस्था किंवा कॉर्पोरेट संस्था करत असली तरी ती मालमत्ता सार्वजनिक हिताशी संबंधित असते. त्यामुळे अशा मालमत्तेच्या विक्री किंवा व्यवहारात गैरप्रकार झाल्यास तो सार्वजनिक हिताचा विषय ठरतो.

तक्रार दाखल करण्यास झालेला विलंब हा फौजदारी खटला रद्द करण्यासाठी पुरेसा आधार ठरू शकत नाही, असेही न्यायालयाने स्पष्ट केले. गुन्ह्याची माहिती असलेली कोणतीही व्यक्ती तक्रार दाखल करू शकते. तक्रारीतील विलंब हा खटला रद्द करण्याचा आधार होऊ शकत नाही, असेही न्यायालयाने आदेशात नमूद केले.

दोन हजारांच्या ९८.४५ टक्के नोटा परत

मुंबई : भारतीय रिझर्व्ह बँकेने सांगितले की, चलनात असलेल्या २,००० रुपयांच्या नोटांपैकी ९८.४५ टक्के नोटा परत करण्यात आल्या आहेत. मध्यवर्ती बँकेने १९ मे २०२३ रोजी २००० रुपयांच्या नोटा चलनातून मागे घेण्याची घोषणा केली. १९ मे २०२३ रोजी, नोटा चलनातून मागे घेण्याची घोषणा करण्यात आली, तेव्हा चलनात असलेल्या २००० रुपयांच्या नोटांचे मूल्य ३.५६ लाख कोटी रुपये होते, ते ३१ मार्च २०२६ रोजी व्यवसाय बंद होताना ५,५०१ कोटी रुपयांपर्यंत घटले आहे, असे आरबीआयने म्हटले आहे.

मंत्रिमंडळ बैठकीत सहा निर्णय

सिंचन, नद्या, शिष्यवृत्तीबाबत महत्त्वाचे निर्णय

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या राज्य मंत्रिमंडळ बैठकीत महाराष्ट्राच्या हिताचे सहा महत्त्वाचे निर्णय घेण्यात आले. यामध्ये सिंचन योजना, नदी पुनरुज्जीवन प्राधिकरण, क्रीडा संकुलासाठी जमीन, अनुसूचित जाती आरक्षण उपवर्गीकरण, भूमि अभिलेख विभागातील पदरचना बदल आणि दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्ती वाढीचा समावेश आहे.

अहिल्यानगर जिल्ह्यातील साकळाई उपसा सिंचन योजनेसाठी १,२३४ कोटी रुपयांच्या निधीस मंजुरी देण्यात आली. या योजनेमुळे श्रीगोंदा आणि अहिल्यानगर तालुक्यातील ३२ गावांना पिण्याचे पाणी व सुमारे ९,६०० हेक्टर क्षेत्राला सिंचनाचा लाभ होणार आहे. राज्यातील नद्यांचे प्रदूषण कमी करण्यासाठी आणि नदी संवर्धनासाठी महाराष्ट्र राज्य नदी पुनरुज्जीवन प्राधिकरण स्थापन करण्यासही मंत्रिमंडळाने मंजुरी दिली. राज्यातील प्रदूषित नदी पट्ट्यांच्या पुनरुज्जीवनासाठी हे प्राधिकरण नोडल एजन्सी म्हणून काम करणार आहे.

अमरावती महानगरपालिकेला क्रीडा संकुलासाठी नवसारी येथील सुमारे १६,७०८ चौरस मीटर जमीन देण्याचा निर्णय घेण्यात आला. तसेच अनुसूचित जाती आरक्षण उपवर्गीकरणाबाबत प्राप्त निवेदने व सूचनांचा अभ्यास करण्यासाठी मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. भूमि अभिलेख विभागातील भूकरमापक पद रद्द करून परिरक्षण भूमापक हे नवीन पद निर्माण करण्यासही मान्यता देण्यात आली असून विभागाचा सुधारित आकृतीबंध मंजूर करण्यात आला आहे.

दरम्यान, राज्यातील दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीमध्ये भरीव वाढ करण्याचा महत्त्वाचा निर्णयही बैठकीत घेण्यात आला.

विमानसेवा हळूहळू पूर्वपदावर; परराष्ट्र मंत्रालयाची माहिती

५.९८ लाख प्रवासी भारतात सुरक्षित परतले

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : पश्चिम आशिया आणि आखाती प्रदेशातील बदलत्या सुरक्षा परिस्थितीच्या पार्श्वभूमीवर विमान वाहतूक हळूहळू स्थिर होत असून २८ फेब्रुवारीपासून आतापर्यंत सुमारे ५.९८ लाख प्रवासी भारतात परतले आहेत, अशी माहिती परराष्ट्र मंत्रालयातील अतिरिक्त सचिव (गल्फ) असीम आर महाजन यांनी बुधवारी दिली. आंतर-मंत्रालयीन पत्रकार परिषदेत त्यांनी ही माहिती दिली. महाजन यांनी सांगितले की, आखाती प्रदेशातील एकूण विमान वाहतूक परिस्थिती सुधारत असून विविध देशांतून भारतासाठी अतिरिक्त विमानसेवा चालवण्यात येत आहेत. विमान कंपन्या परिचालन आणि सुरक्षिततेच्या विचारांवर आधारित संयुक्त अरब अमिरात आणि भारत दरम्यान मर्यादित अनियोजित उड्डाणे सुरू ठेवत आहेत. बुधवारी संयुक्त अरब अमिरातीमधून भारतासाठी सुमारे ९० उड्डाणे अपेक्षित असल्याचे त्यांनी सांगितले. तसेच सौदी अरेबिया आणि ओमान येथील विमानतळांवरूनही भारतासाठी उड्डाणे सुरू आहेत. कतारच्या हवाई क्षेत्रावरील निर्बंध अंशतः शिथिल करण्यात आल्याने कतार एअरवेज भारतासाठी आठ ते दहा उड्डाणे चालवण्याची शक्यता आहे. मात्र कुवेत आणि बहरेनमधील हवाई क्षेत्र अद्याप बंद आहे. त्यामुळे जझीरा एअरवेज आणि गल्फ एअर या विमान कंपन्या सौदी अरेबियातील दम्माम येथून भारतासाठी अनियोजित विमानसेवा चालवत आहेत.

थेट प्रवासावर निर्बंध असल्यामुळे अनेक भारतीय नागरिकांना पर्यायी मार्गाने बाहेर काढण्यात येत आहे. इराणमधून अर्मेनिया आणि अझरबैजानमार्गे, इस्रायलमधून इजिप्त आणि जॉर्डनमार्गे, तर इराकमधून जॉर्डन आणि सौदी अरेबियामार्गे भारतीय नागरिकांना स्थलांतरित करण्यात येत आहे. कुवेत आणि बहरेनमधील नागरिकांनाही सौदी अरेबियामार्गे बाहेर काढण्याची व्यवस्था करण्यात आली आहे.

परराष्ट्र मंत्रालयाने परिस्थितीवर लक्ष ठेवण्यासाठी विशेष नियंत्रण कक्ष सुरू केला असून तो चोवीस तास कार्यरत आहे. या प्रदेशातील भारतीय दूतावास स्थानिक प्रशासनाच्या सतत संपर्कात असून भारतीय नागरिकांना मदत करत आहेत, असे महाजन यांनी सांगितले.

दुबईमध्ये इंटरसेप्शनदरम्यान पडलेल्या ढिगाऱ्यामुळे झालेल्या एका घटनेत तीन भारतीय नागरिक किरकोळ जखमी झाल्याची माहितीही त्यांनी दिली. त्यांच्यावर स्थानिक रुग्णालयात उपचार सुरू असून त्यापैकी एकाला रुग्णालयातून सोडण्यात आले आहे. भारतीय वाणिज्य दूतावास जखमी आणि त्यांच्या कुटुंबीयांच्या संपर्कात असून त्यांना आवश्यक ती मदत केली जात आहे. या घटनेत एक बांगलादेशी आणि एक श्रीलंकन नागरिकही किरकोळ जखमी झाल्याचे स्थानिक अधिकाऱ्यांनी सांगितले. याशिवाय, इराकच्या किनाऱ्याजवळ एमटी सेफ सी विष्णू या जहाजाच्या अपघातात ११ मार्च रोजी मृत्यू पावलेल्या एका भारतीय नागरिकाचे आणि २९ मार्च रोजी कुवेतमध्ये निधन झालेल्या दुसऱ्या भारतीय नागरिकाचे पार्थिव बुधवारी भारतात आणण्यात आल्याची माहितीही त्यांनी दिली. सरकारने संबंधित कुटुंबीयांशी संपर्क साधून शोक व्यक्त केला आहे.

सुनेत्रा पवारांनी सुनील तटकरेंना टाळले?

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : राष्ट्रवादी काँग्रेसचे प्रदेशाध्यक्ष सुनील तटकरे हे उपमुख्यमंत्री सुनेत्रा पवार यांना भेटण्यासाठी त्यांच्या कार्यालयात गेले होते. मात्र त्या नसल्यामुळे तटकरे यांना माघारी परतावे लागल्याची माहिती समोर आली आहे. त्यामुळे राजकीय वर्तुळात विविध चर्चांना उधाण आले आहे.

आज मंत्रिमंडळ बैठकीनंतर सुनील तटकरे हे त्यांच्या मतदारसंघातील काही कामांसंदर्भात मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांची भेट घेण्यासाठी मंत्रालयात आले होते. मुख्यमंत्र्यांशी बैठक झाल्यानंतर ते सुनेत्रा पवार यांना भेटण्यासाठी त्यांच्या कार्यालयाकडे गेले. मात्र त्यावेळी सुनेत्रा पवार कार्यालयात उपस्थित नसल्याने तटकरे यांना भेट न घेता परत जावे लागले. या घटनेनंतर राजकीय वर्तुळात चर्चांना उधाण आले आहे. तटकरे हे प्रदेशाध्यक्ष असताना आपल्या पक्षाच्या राष्ट्रीय अध्यक्षा कार्यालयात नसल्याची माहिती त्यांना नव्हती का, असा सवाल उपस्थित केला जात आहे. गेल्या काही दिवसांपासून तटकरे यांच्या नावाभोवती फिरत असलेल्या वादाच्या पार्श्वभूमीवर सुनेत्रा पवार यांनी त्यांच्यापासून काहीसे अंतर ठेवले का, अशाही चर्चा सुरू झाल्या आहेत. काही दिवसांपूर्वीच एका बैठकीसाठी सुनील तटकरे देवगिरी बंगल्यावर गेले होते. मात्र आज सुनेत्रा पवार यांची भेट न झाल्यामुळे या घडामोडींना राजकीय महत्त्व प्राप्त झाले आहे.

संपादकीय

जाहीरनाम्यांची बदलती भाषा

लोकशाहीत निवडणूक जाहीरनामा हा पक्षाचा विचारदर्शक दस्तऐवज मानला जातो. पण गेल्या काही दशकांत जाहीरनाम्यांचे स्वरूप बदलले आहे. विचार, धोरणे आणि दीर्घकालीन दिशा यांपेक्षा तात्कालिक आश्वासने, अनुदाने आणि मोफत योजनांचा पाऊस यालाच जाहीरनाम्यांचे रूप आले आहे.

लोकशाही व्यवस्थेत निवडणूक जाहीरनामा म्हणजे पक्षाचा सार्वजनिक करार असतो. निवडणुकीपूर्वी पक्ष मतदारांना सांगतो की सत्तेत आल्यावर तो काय करणार. त्यामुळे जाहीरनामा हा केवळ निवडणूक प्रचाराचा भाग नसून लोकशाहीतील उत्तरदायित्वाची कडी मानली जाते. जाहीरनाम्यातील आश्वासनांवरूनच मतदार सरकारला नंतर जाब विचारू शकतात, असे मानले जाते. परंतु प्रत्यक्षात जाहीरनामे आणि राजकारण यांचे नाते बदलले आहे. जाहीरनामे हे धोरणपत्र कमी आणि आश्वासनपत्र अधिक झाले आहेत. निवडणूक जिंकणे हेच एकमेव उद्दिष्ट राहिल्याने जाहीरनामे हे मतदारांना आकर्षित करण्याचे साधन बनले आहेत. विविध राज्यांच्या निवडणुकांत मोफत वीज, रोख मदत, गॅस, प्रवास, पेन्शन, अशा योजनांची रेलचेल जाहीरनाम्यांत दिसते. यातून एक मोठा बदल दिसतो. पूर्वी जाहीरनाम्यांत अर्थव्यवस्था, परराष्ट्र धोरण, उद्योग, शिक्षण, शेती, प्रशासन सुधारणा अशा व्यापक विषयांवर चर्चा असायची. आता जाहीरनामे अधिकाधिक कल्याणकारी योजनांच्या यादीसारखे दिसतात. अनेक अभ्यासकांच्या मते मतदार अनेकदा जाहीरनाम्यावर मतदान करत नाहीत; ते सरकारविरोधी भावना, नेतृत्व, स्थानिक प्रश्न किंवा सामाजिक समीकरणांवर मतदान करतात. त्यामुळे जाहीरनाम्यांना पूर्वीसारखे महत्त्व उरले नाही, असेही काही अभ्यासक मानतात. मात्र, याचा अर्थ जाहीरनामे निरर्थक झाले असा होत नाही. उलट ते राजकारणाची दिशा दाखवतात. एखादा पक्ष कोणत्या मुद्द्यांवर निवडणूक लढवत आहे, कोणत्या मतदारवर्गाला लक्ष्य करत आहे, अर्थकारणाबाबत त्याची भूमिका काय आहे, हे जाहीरनाम्यांतून स्पष्ट होते. म्हणजे जाहीरनामा हा निवडणूक जिंकण्याचे साधन असला तरी तो राजकीय विचारांचा आरसाही असतो. पूर्वी राष्ट्रीय प्रश्न महत्त्वाचे असायचे. आता स्थानिक प्रश्न, शहर विकास, पायाभूत सुविधा, नागरी सेवा, रोजगार, महिला योजना, शेतकरी मदत अशा मुद्द्यांना जास्त महत्त्व दिले जाते. म्हणजे राजकारण अधिक स्थानिक झाले आहे. जाहीरनाम्यांचा आणखी एक महत्त्वाचा पैलू म्हणजे अर्थकारण. प्रत्येक पक्ष जाहीरनाम्यात मोठमोठी आश्वासने देतो; पण त्यासाठी पैसा कुठून येणार, अर्थसंकल्पावर त्याचा परिणाम काय होणार, याचा तपशील सहसा दिला जात नाही. त्यामुळे जाहीरनामे अनेकदा आर्थिकदृष्ट्या अवास्तव असतात. हा प्रश्न आता गंभीर बनला आहे. यावर सर्वोच्च न्यायालय आणि निवडणूक आयोग यांनीही वेळोवेळी चिंता व्यक्त केली आहे. कारण मोफत योजनांची स्पर्धा वाढत गेली तर राज्यांच्या अर्थव्यवस्थेवर ताण येऊ शकतो. पण राजकारणात कोणीही हा प्रश्न उघडपणे मांडत नाही. कारण मतदारांना मोफत योजना आवडतात आणि कोणताही पक्ष मतदारांना नाराज करू इच्छित नाही. जाहीरनाम्यांचा आणखी एक राजकीय उपयोग असतो. जाहीरनामा म्हणजे पक्षाचे प्राधान्यक्रम. एखादा पक्ष कोणत्या मुद्द्यांवर जास्त भर देतो, कोणत्या मुद्द्यांकडे दुर्लक्ष करतो, यावरून त्याची राजकीय दिशा समजते. त्यामुळे जाहीरनामे वाचताना आश्वासनांची संख्या न पाहता त्यामागील प्राधान्यक्रम पाहणे अधिक महत्त्वाचे ठरते. आजच्या काळात जाहीरनामे हे राजकीय रणनीतीचा भाग झाले आहेत. वेगवेगळ्या मतदारवर्गांसाठी वेगवेगळी आश्वासने, वेगवेगळ्या राज्यांत वेगवेगळे मुद्दे, स्थानिक प्रश्नांवर भर, कल्याणकारी योजनांची स्पर्धा, विकासाचे आश्वासन, ओळख राजकारण, हे सर्व जाहीरनाम्यांत दिसते. म्हणजे जाहीरनामा हा राजकारणाचा आराखडा नसून निवडणूक रणनीतीचा दस्तऐवज बनला आहे. पण तरीही जाहीरनाम्यांचे महत्त्व कमी झालेले नाही. कारण जाहीरनाम्यांतूनच राजकारणाची दिशा ठरते. सरकार सत्तेत आल्यानंतर त्याच्या धोरणांवर जाहीरनाम्यांचा प्रभाव असतो. त्यामुळे जाहीरनामे हे केवळ कागदावरचे आश्वासन नसून धोरणनिर्मितीचा आधारही असतात. लोकशाहीत मतदारांनी जाहीरनामे वाचले पाहिजेत, त्यावर प्रश्न विचारले पाहिजेत, आणि निवडणुकीनंतर सरकारला जाब विचारला पाहिजे. जाहीरनामे हे केवळ पक्षांचे दस्तऐवज नसून लोकशाहीचे दस्तऐवज आहेत. जाहीरनाम्यांची भाषा बदलत आहे; पण लोकशाही टिकवायची असेल तर जाहीरनाम्यांचे महत्त्व टिकवावे लागेल.

नितिश कुमारांनंतरचे बिहारचे बदलते राजकारण

» बिहारच्या राजकारणात दीर्घकाळ एका व्यक्तीभोवती सत्ता केंद्रित राहिली की बदलाचा क्षण अधिक तीव्र ठरतो. नितिश कुमार यांच्या प्रभावानंतर आता राज्य नव्या टप्प्यावर उभे आहे. बिहारची समीकरणे आता नव्याने ठरणार आहेत.

गेल्या जवळपास दोन दशकांत बिहारचे राजकारण समजून घ्यायचे असेल तर एकच नाव घ्यावे लागते ते म्हणजे नितिश कुमार. लालू प्रसाद यादव यांच्या सामाजिक न्यायाच्या राजकारणानंतर प्रशासन, रस्ते, वीज, शिक्षण, महिला सक्षमीकरण या मुद्द्यांवर राज्यकारभार नेण्याचा प्रयत्न नितिश कुमार यांनी केला. बिहारची प्रतिमा काही प्रमाणात बदलण्याचे श्रेय त्यांना दिले जाते. एकेकाळी गुन्हेगारी आणि अराजकतेसाठी ओळखल्या जाणाऱ्या राज्यात प्रशासनाची किमान शिस्त निर्माण झाली, ही बाब लहान मानता येणार नाही.

मात्र नितिश कुमार यांच्या राजकारणाची दुसरी बाजूही तितकीच महत्त्वाची आहे. त्यांनी राजकीय आघाड्या अनेकदा बदलल्या. कधी भाजपसोबत, कधी विरोधकांसोबत, पुन्हा भाजपसोबत या सतत बदलणाऱ्या भूमिकेमुळे त्यांच्यावर संधीसाधूपणाचा आरोपही झाला. पण दुसरीकडे, बिहारमध्ये सत्ता टिकवण्यासाठी आणि स्वतःचा पक्ष जिवंत ठेवण्यासाठी त्यांनी ही राजकीय लवचिकता दाखवली, असेही म्हणता येते. बिहारचे राजकारण हे तत्त्वज्ञानापेक्षा सामाजिक समीकरणांवर चालते, हे त्यांनी अचूक ओळखले होते.

आता प्रश्न असा आहे की नितिश कुमार यांच्यानंतर बिहारमध्ये नेतृत्व कोण करणार? जनता दल (युनायटेड) हा पक्ष मोठ्या प्रमाणात नितिश कुमार यांच्या व्यक्तिमत्त्वावर उभा आहे. त्यांच्यानंतर पक्ष टिकेल का, हा मोठा प्रश्न आहे. अनेक प्रादेशिक पक्षांचे असेच झाले. नेता गेला आणि पक्षही हळूहळू संपला. त्यामुळे जेडीयूचे भवितव्य अनिश्चित आहे. दुसरीकडे भाजप बिहारमध्ये आपले स्वतंत्र नेतृत्व निर्माण करण्याचा प्रयत्न करत आहे. आतापर्यंत भाजपने बिहारमध्ये दुय्यम भूमिका स्वीकारली होती, कारण नितिश कुमार यांची लोकप्रियता आणि सामाजिक समीकरणांवरील पकड मजबूत होती. पण आता परिस्थिती बदलत आहे. भाजपला बिहारमध्ये स्वतःचा मुख्यमंत्री हवा आहे, ही बाब आता उघड गुपित राहिलेली नाही.

तिसरी बाजू म्हणजे राष्ट्रीय जनता दल आणि तेजस्वी यादव. बिहारचे राजकारण अजूनही मोठ्या प्रमाणात जातीय समीकरणांवर चालते. यादव-मुस्लिम समीकरण अजूनही प्रभावी आहे. तेजस्वी यादव तरुण नेता म्हणून स्वतःची प्रतिमा निर्माण करण्याचा प्रयत्न करत आहेत. त्यामुळे पुढील काळात बिहारमध्ये भाजप विरुद्ध आरजेडी अशी थेट लढतही होऊ शकते आणि जेडीयू हळूहळू बाजूला पडू शकतो.

बिहारच्या राजकारणातील मोठा प्रश्न मात्र नेतृत्वाचा नाही, तर विकासाचा आहे. बिहार अजूनही मोठ्या प्रमाणात स्थलांतर करणारे राज्य आहे. लाखो कामगार इतर राज्यांत काम करतात. उद्योगधंदे कमी, रोजगार कमी, शिक्षण आणि आरोग्य सुविधा मर्यादित या समस्या अजूनही कायम आहेत. रस्ते आणि वीज यापुरता विकास मर्यादित राहिला, अशी टीकाही केली जाते. त्यामुळे पुढील नेतृत्वासमोर सर्वात मोठे आव्हान आर्थिक विकासाचे असेल.

बिहारचे राजकारण अनेक वर्षे 'सामाजिक न्याय विरुद्ध विकास' या दोन मुद्द्यांमध्ये अडकलेले दिसते. लालू प्रसाद यादव यांच्या काळात सामाजिक न्यायावर भर होता, नितिश कुमार यांच्या काळात प्रशासन आणि पायाभूत सुविधांवर भर होता. पण आता पुढील टप्प्यात बिहारला उद्योग, गुंतवणूक, शहरीकरण, शिक्षण आणि रोजगार या मुद्द्यांवर मोठे निर्णय घ्यावे लागतील. अन्यथा बिहार कायम स्थलांतर करणारे राज्य राहील.

आणखी एक महत्त्वाचा बदल म्हणजे पिढीबदल. लालू यादव यांच्यानंतर तेजस्वी यादव, नितिश कुमार यांच्यानंतर नवे नेतृत्व, भाजपमध्येही नवे चेहरे म्हणजे बिहारचे राजकारण आता जुन्या पिढीकडून नव्या पिढीकडे जात आहे. हा बदल सहज होणार नाही. यात राजकीय संघर्ष, आघाड्या बदलणे, सत्तांतर, अस्थिरता हे सर्व दिसू शकते.

नितिश कुमार यांचे सर्वात मोठे राजकीय वैशिष्ट्य म्हणजे त्यांनी बिहारमध्ये सत्तेचे संतुलन राखले. त्यांनी कधीही एखाद्या पक्षाला पूर्ण वर्चस्व मिळू दिले नाही. ते नेहमी सत्तेच्या केंद्रस्थानी राहिले. त्यामुळे बिहारचे राजकारण बहुकोनी राहिले. त्यांच्या जाण्यानंतर हे संतुलन बिघडू शकते आणि एखाद्या पक्षाचे वर्चस्व वाढू शकते. म्हणून बिहारच्या पुढील राजकारणाचा प्रश्न केवळ मुख्यमंत्री कोण होणार हा नाही. खरा प्रश्न असा आहे की बिहारचे राजकारण आता व्यक्तिकेंद्री राहणार की पक्षकेंद्री होणार? जातीय समीकरणांचे राजकारण वाढणार की विकासाचे राजकारण पुढे येणार? स्थिर सरकार मिळणार की आघाड्यांचे अस्थिर राजकारण सुरू राहणार?

कधी कधी एका नेत्याच्या बाजूला होण्याने संपूर्ण राज्याचे राजकारण बदलते. बिहारमध्ये सध्या तसाच टप्पा दिसतो. नितिश कुमार युग हळूहळू संपत आहे आणि बिहार एका नव्या राजकीय पर्वाच्या उंबरठ्यावर उभा आहे. पुढची कथा कोण लिहिणार हे अजून स्पष्ट नाही; पण बिहारचे राजकारण आता बदलाच्या टप्प्यात प्रवेश करत आहे, हे मात्र निश्चित.

अस्मितेचा अपमान सहन करणार नाही

आमदार शंकर जगताप यांचा आयुक्तांवर निशाणा

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

पिंपरी : पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेचे आयुक्त डॉ. विजय सूर्यवंशी यांनी शहराच्या जागतिक ओळखीबाबत केलेल्या वक्तव्यावरून राजकीय वर्तुळात वाद निर्माण झाला असून, आमदार शंकर जगताप यांनी तीव्र शब्दांत नाराजी व्यक्त केली आहे. पिंपरी-चिंचवडकरांच्या अस्मितेचा अपमान खपवून घेतला जाणार नाही, असा इशारा त्यांनी दिला.

आयुक्तांच्या वक्तव्याचा समाचार घेताना जगताप म्हणाले की, ज्या शहराने शून्यातून स्वतःची औद्योगिक ओळख निर्माण करून जागतिक स्तरावर स्थान मिळवले, त्या शहराबद्दल बेजबाबदार विधान करणे हा येथील नागरिक आणि भूमिपुत्रांच्या भावनांचा अपमान आहे. पिंपरी-चिंचवड ही संत परंपरा, क्रांतिकारकांचा इतिहास आणि औद्योगिक प्रगती यांचा संगम असलेली भूमी असल्याचे त्यांनी सांगितले.

संतश्रेष्ठ ज्ञानेश्वर महाराज आणि तुकाराम महाराज यांच्या पावन पदस्पर्शाने ही भूमी पवित्र झाली असून, चापेकर बंधू यांच्या बलिदानाने या भूमीला ऐतिहासिक महत्त्व प्राप्त झाले आहे. अशा शहराबद्दल "जगात कोणी ओळखत नाही" असे विधान करणे म्हणजे शहराच्या इतिहासाचा आणि संस्कृतीचा अवमान असल्याचे त्यांनी म्हटले.

त्यांनी सांगितले की, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखाली देश जागतिक महासत्ता बनण्याच्या दिशेने वाटचाल करत असताना पिंपरी-चिंचवडने औद्योगिक इंजिन म्हणून मोठे योगदान दिले आहे. तसेच मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या काळात शहराला आयटी हब आणि स्मार्ट सिटी म्हणून विकसित करण्यासाठी मोठे प्रयत्न झाले, असेही त्यांनी नमूद केले.

टाटा, मर्सिडीज बेंझ आणि फोक्सवॅगन यांसारख्या आंतरराष्ट्रीय कंपन्यांमुळे पिंपरी-चिंचवडची ओळख सातासमुद्रापार पोहोचली असल्याचे सांगत त्यांनी स्थानिक नागरिकांच्या योगदानाचा विशेष उल्लेख केला. स्थानिकांनी जमिनी देऊन आणि कष्ट करून हे शहर उभे केले असून, त्याच्या इतिहासाची थट्टा करणे दुर्दैवी असल्याचे त्यांनी म्हटले.

आयुक्तांनी शहराची ओळख शोधण्यापेक्षा महापालिकेच्या कारभारात पारदर्शकता आणणे आणि प्रलंबित विकासकामांवर लक्ष केंद्रित करावे, असा सल्लाही जगताप यांनी दिला. पिंपरी-चिंचवडची ओळख पुसण्याचा किंवा येथील भूमिपुत्रांच्या अस्मितेला धक्का लावण्याचा प्रयत्न कोणीही करू नये, असा इशाराही त्यांनी यावेळी दिला.

मसापच्या पदाधिकाऱ्यांचा 'कलारंग'तर्फे सत्कार

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

पिंपरी : पिंपरी-चिंचवडमधील सांस्कृतिक क्षेत्रात कार्यरत असलेल्या कलारंग सांस्कृतिक कला संस्था यांच्या वतीने महाराष्ट्र साहित्य परिषदेच्या नवनियुक्त पदाधिकाऱ्यांचा सत्कार सोहळा आयोजित करण्यात आला आहे. आमदार अमित गोरखे यांच्या पुढाकारातून हा गौरव सोहळा आयोजित करण्यात येणार आहे.

महाराष्ट्र साहित्य परिषद यांच्या नुकत्याच पार पडलेल्या निवडणुकीत 'साहित्य संवर्धन' व 'परिवर्तन उत्कर्ष' आघाडीने विजय मिळवला असून, १ एप्रिल रोजी नवनिर्वाचित पदाधिकारी पदभार स्वीकारणार आहेत. त्यांच्या गौरवासाठी हा विशेष कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला आहे. हा गौरव सोहळा शुक्रवारी सायंकाळी ५:३० वाजता निगडी प्राधिकरण येथील ग. दि. माडगूळकर नाट्यगृह येथे होणार आहे.

या कार्यक्रमाला ज्येष्ठ समाजसेवक गिरीश प्रभुणे यांची प्रमुख उपस्थिती लाभणार आहे. त्यांच्या हस्ते हा सत्कार समारंभ होईल. यामध्ये महाराष्ट्र साहित्य परिषदेचे नवनियुक्त अध्यक्ष योगेश सोमण, प्रमुख कार्यवाह स्वाती महाळंक आणि कोषाध्यक्ष प्रदीप निफाडकर यांच्यासह नवनिर्वाचित कार्यकारिणीचा सत्कार करण्यात येणार आहे. कार्यक्रमाचे निवेदन रविंद्र खरे करणार आहेत. या कार्यक्रमाला उपस्थित राहून सोहळ्याची शोभा वाढवावी, असे आवाहन संस्थेच्या वतीने करण्यात आले आहे.

शेगडी व इंडक्शनच्या दरात वाढ

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

पिंपरी : शहरात सुरू असलेल्या घरगुती गॅस तुटवड्याचा परिणाम आता पर्यायी स्वयंपाक साधनांच्या बाजारावर दिसू लागला आहे. कोळसा शेगडी आणि इंडक्शन स्टोव्ह यांची अचानक वाढलेली मागणी लक्षात घेता बाजारात त्यांचा तुटवडा निर्माण झाला असून दरातही मोठी वाढ झाली आहे. गेल्या काही दिवसांपासून गॅस सिलिंडर मिळण्यात अडचणी येत असल्याने नागरिक पर्यायी साधनांकडे वळले आहेत.

विशेषतः मध्यमवर्गीय तसेच भाड्याने राहणाऱ्या कुटुंबांनी कोळसा शेगडी आणि इंडक्शन स्टोव्हचा पर्याय स्वीकारला आहे. मात्र मागणी अचानक वाढल्यामुळे बाजारात उपलब्धता कमी झाली असून विक्रेत्यांनी दर वाढवल्याचे चित्र दिसत आहे. बाजारात कोळसा शेगडीचा दर ५०० रुपयांवरून थेट १००० ते १५०० रुपयांपर्यंत पोहोचला आहे. तसेच कोळशाच्या दरातही जवळपास दुप्पट वाढ झाली आहे. इंडक्शन स्टोव्हची उपलब्धता कमी झाली असून अनेक ठिकाणी १५ ते २० दिवसांची प्रतीक्षा यादी असल्याचे विक्रेत्यांनी सांगितले. मागणी अचानक वाढल्यामुळे पुरवठा कमी पडत असून जास्त दर मोजूनही ग्राहकांना आवश्यक वस्तू मिळण्यात अडचणी येत आहेत.

आवश्यक वस्तूंचा कृत्रिम तुटवडा निर्माण करून दरवाढ करणाऱ्या व्यापाऱ्यांवर कारवाई करावी, अशी मागणी नागरिकांकडून होत आहे. प्रशासनाने बाजार परिस्थितीवर लक्ष ठेवण्याची गरज व्यक्त होत आहे.

विद्यार्थ्यांनी खरेपणाचा ध्यास धरावा : प्रवीण तरडे

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

पिंपरी : विद्यार्थ्यांनी करिअरच्या वाटचालीत खरेपणाचा ध्यास धरावा, असे आवाहन प्रसिद्ध अभिनेते, लेखक व दिग्दर्शक प्रवीण तरडे यांनी केले. यशस्वी एज्युकेशन सोसायटीच्या इंटरनॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट सायन्स (आयआयएमएस) आणि इन्स्टिट्यूट ऑफ बिझनेस मॅनेजमेंट अँड रिसर्च (आयबीएमआर) यांच्या वतीने आयोजित 'क्रेसेंडो २०२६' सांस्कृतिक महोत्सवात विद्यार्थ्यांशी संवाद साधताना ते बोलत होते.

करिअरच्या प्रवासात केवळ सध्या भेडसावणाऱ्या आव्हानांना सामोरे जाणे पुरेसे नसून, भविष्यातील संभाव्य संधी व आव्हानांचा वेध घेऊन त्यानुसार व्यक्तिमत्व

विकसित करण्यासाठी प्रयत्नशील राहिले पाहिजे, असेही त्यांनी यावेळी सांगितले. प्रामाणिकपणा, सातत्य आणि मेहनत या गुणांमुळेच आयुष्यात यश मिळते, असे त्यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना स्पष्ट केले. यशस्वी एज्युकेशन सोसायटीच्या आयआयएमएस आणि आयबीएमआर यांच्या वतीने आयोजित या सांस्कृतिक महोत्सवाला विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला. या कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांनी वैयक्तिक व सामूहिक स्वरूपात गायन, नृत्य आणि नाट्य सादरीकरणांचे उत्कृष्ट कलाविष्कार सादर केले. कार्यक्रमाचे विशेष वैशिष्ट्य म्हणजे विद्यार्थ्यांनीच कार्यक्रमाच्या नियोजनापासून ते अंमलबजावणीपर्यंत संपूर्ण जबाबदारी समर्थपणे पार पाडली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक आयआयएमएसचे संचालक डॉ. शिवाजी मुंढे यांनी केले. यावेळी यशस्वी ग्रुपचे मुख्य मनुष्यबळ व्यवस्थापक श्रीकांत मिरजकर, मार्केटिंग विभाग प्रमुख प्रशांत कुलकर्णी यांच्यासह संस्थेचे प्राध्यापक, शिक्षकेतर कर्मचारी आणि विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

बांधकाम परवानगी उत्पन्नात ८६.५३ लाखांची घट

महापालिकेच्या विविध विभागांचे कोट्यवधींचे उत्पन्न

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

पिंपरी : पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका च्या बांधकाम परवानगी विभागाला सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात ७९४ कोटी ७७ लाख रुपयांचे उत्पन्न मिळाले असून, गेल्या वर्षीच्या तुलनेत विभागाच्या उत्पन्नात ८६ कोटी ५३ लाख रुपयांची घट झाली आहे. सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात या विभागाला ८८१ कोटी ३० लाख रुपयांचे उत्पन्न मिळाले होते.

महापालिका प्रशासनाच्या माहितीनुसार, शहरातील मोठ्या बांधकाम प्रकल्पांसाठी महाराष्ट्र राज्याच्या पर्यावरण विभागाच्या ईएस प्रमाणपत्राऐवजी केंद्र सरकारच्या पर्यावरण विभागाचे प्रमाणपत्र अनिवार्य करण्यात आले आहे. हे प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी अधिक कालावधी लागत असल्याने अनेक प्रकल्पांची प्रक्रिया रखडली. तसेच जागेच्या मोजणी प्रक्रियेवरील स्थगितीमुळे बांधकाम परवानगी विभागाच्या उत्पन्नावर परिणाम झाल्याचे सांगण्यात येत आहे.

१ एप्रिल २०२५ ते ३१ मार्च २०२६ या कालावधीत बांधकाम परवानगीच्या मुख्य शुल्कातून ७११ कोटी ५३ लाख रुपयांचे उत्पन्न मिळाले, तर युटीएफ शुल्कातून ८३ कोटी २४ लाख रुपयांचे उत्पन्न मिळाले. असे एकूण ७९४ कोटी ७७ लाख रुपये महापालिका तिजोरीत जमा झाल्याची माहिती सहशहर अभियंता सुनील भागवानी यांनी दिली. महापालिकेकडून निवासी व बिगरनिवासी मिळकतींना पिण्याच्या पाण्याचे जोड देण्यात येतात. त्यासाठी आकारल्या जाणाऱ्या पाणी शुल्कातून सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात ७८ कोटी रुपयांचे उत्पन्न मिळाले. मागील वर्षी हे उत्पन्न ७६ कोटी ४१ लाख रुपये होते, अशी माहिती पाणीपुरवठा विभागाचे सहशहर अभियंता अजय सूर्यवंशी यांनी दिली.

महापालिकेच्या आकाशचिन्ह व परवाना विभागाला सन २०२५-२६ मध्ये २१ कोटी ५० लाख रुपयांचे उत्पन्न मिळाले. मागील वर्षी हे उत्पन्न १९ कोटी ९४ लाख रुपये होते. शहरातील अनधिकृत होर्डिंगवर कारवाई करणे आणि सर्व होर्डिंगचे परवाना नूतनीकरण केल्यामुळे उत्पन्नात १ कोटी ५६ लाख रुपयांची वाढ झाल्याची माहिती उपायुक्त राजेश आगळे यांनी दिली.

महापालिकेच्या अग्निशमन विभागाकडून इमारती व आस्थापनांना फायर सर्टिफिकेट दिले जाते. त्या शुल्कातून सन २०२५-२६ मध्ये १७८ कोटी २७ लाख रुपयांचे उत्पन्न मिळाले, तर मागील वर्षी हे उत्पन्न १६३ कोटी ४ लाख रुपये होते. त्यामुळे विभागाच्या उत्पन्नात १५ कोटी २३ लाख रुपयांची वाढ झाली असल्याची माहिती अतिरिक्त आयुक्त विजयकुमार खोराटे यांनी दिली.

शहरातील झोपडपट्टी भागातून झोपडपट्टी निर्मूलन व पुनर्वसन विभागाकडून सेवा कर वसूल केला जातो. सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात झोपडपट्टी सेवाकरातून विक्रमी १ कोटी १५ लाख रुपयांचे उत्पन्न मिळाले. महिला बचत गटांमार्फत बिल वितरण आणि ऑनलाइन भरणा सुविधा उपलब्ध करून दिल्यामुळे सेवाकर वसुलीत मोठी वाढ झाल्याची माहिती उपायुक्त अण्णा बोदडे यांनी दिली. महापालिकेच्या विविध विभागांमधून मिळणाऱ्या उत्पन्नामुळे महापालिकेच्या आर्थिक उत्पन्नात मोठा वाटा निर्माण होत असल्याचे प्रशासनाकडून सांगण्यात आले.

निगडी ते दापोडीदरम्यान खड्डे धुळीमुळे वाहनचालक त्रस्त

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

पिंपरी : मुंबई-पुणे महामार्गावर निगडी ते पिंपरी आणि दापोडीदरम्यान सुरू असलेल्या विविध विकासकामांमुळे रस्त्यांची दुरवस्था झाली असून वाहनचालकांना खड्डे, खडी आणि धुळीचा सामना करावा लागत आहे. परिणामी वाहनचालक व प्रवासी त्रस्त झाले आहेत.

या मार्गावर पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका तसेच महा मेट्रो यांच्या माध्यमातून विविध विकासकामे सुरू आहेत. निगडी ते दापोडी बंद वाहिनी प्रकल्प, हरित सेतू प्रकल्प, बीआरटी मार्ग, ग्रेड सेपरेटर, रस्ता दुभाजकांची कामे व रंगरंगोटी आदी कामे एकाच वेळी सुरू असल्याने रस्त्याची मोठ्या प्रमाणावर दुरवस्था झाली आहे. मुंबई-पुणे महामार्गावरील आकुर्डी-चिंचवड रस्ता पूर्णपणे अरुंद व खराब झाला असून रस्ता समतल करून डांबरीकरण करण्याची मागणी वाहनचालकांकडून होत आहे. चिंचवड स्टेशनवरून पिंपरीकडे येताना रस्त्यात अनेक ठिकाणी खड्डे पडले असून या मार्गावर प्रथमच प्रवास करणाऱ्या वाहनचालकांना खड्डे लक्षात न आल्याने अपघात घडत असल्याचे नागरिकांचे म्हणणे आहे.

निगडीपासून चिंचवडपर्यंत रस्त्यावर मोठ्या प्रमाणात खडी आणि धूळ साचली आहे. वाहने गेली की मोठ्या प्रमाणात धूळ उडते. ही धूळ दुचाकीस्वार आणि पादचाऱ्यांच्या नाकात-तोंडात जात असल्याने आरोग्याचा प्रश्न निर्माण झाला आहे.

दैनिक राज्य लोकतंत्र हे पत्र मुद्रक, प्रकाशक मालक सीमा भिमराव मस्के यांनी जगमित्र प्रिंटर्स अॅण्ड सेल्स कॉर्पोरेशन सुमतीनगर, जालना रोड, बीड येथे छापून कार्यालय दैनिक राज्य लोकतंत्र, राजीव गांधी चौक, कॅनाल रोड, बीड, ता.जि. बीड, ४३११२२ (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले. **संपादक** - सीमा मस्के (मोकाशे) । **कार्यकारी संपादक** - सुभाष विलासराव चौरे या अंकात प्रकाशित झालेल्या मजकुरातील मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही. न्यायालयीन वाद बीड न्यायकक्षेत. EMAIL- RAJYALOKTANTRA@GMAIL.COM NO.L SB/BEED RNP-206/2024-26

सारांश वृत्त

चोरट्यांकडून वृद्धाचा खून

मंचर : आंबेगाव तालुक्यातील थोरांदळे गावातील पाईनमळा परिसरात घरफोडीच्या उद्देशाने घरात घुसलेल्या अज्ञात चोरट्यांनी ६२ वर्षीय वृद्धाचा निर्घृण खून केल्याची धक्कादायक घटना उघडकीस आली आहे. मंचर पोलीस ठाण्यात अज्ञात आरोपींविरुद्ध खुनाचा गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. याबाबत दामोदर जयराम मिंडे यांच्या मुलगी गीतल सतीश गावडे यांनी मंचर पोलीस ठाण्यात फिर्याद दाखल केली आहे. दामोदर जयराम मिंडे (वय ६२) हे थोरांदळे येथील पाईनमळा परिसरात एकटे राहत होते. अज्ञात चोरट्यांनी चोरीच्या उद्देशाने त्यांच्या घरात प्रवेश केला. चोरट्यांनी त्यांच्या डोक्यात धारदार किंवा कठीण हत्याराने वार करून गंभीर दुखापत केली. या हल्ल्यात त्यांचा जागीच मृत्यू झाला. ३१ मार्च रोजी ही घटना उघडकीस आली.

शेतकरी कुटुंबावर टोळक्याचा हल्ला

इंदापूर : राजकारणातील सत्ता आणि वर्चस्वाच्या वादातून इंदापूर तालुक्यातील पळसदेव (शिंदेवस्ती) येथे शेतकरी कुटुंबावर खुनी हल्ला झाल्याची धक्कादायक घटना घडली आहे. या हल्ल्यात शेतकरी शरद काळे, त्यांची पत्नी आणि मुलगी गंभीर जखमी झाली आहे. मिळालेल्या माहितीनुसार, ३० मार्च रोजी रात्री साडेसातच्या सुमारास काळे कुटुंब घरी असताना अचानक सात जणांचे टोळके घरासमोर आले. आरोपींनी घराचा दरवाजा तोडून आत प्रवेश केला. आरोपींनी शरद काळे यांना मारहाण करण्यास सुरुवात केली. पतीला वाचवण्यासाठी त्यांची पत्नी आणि मुलगी मदतीला धावून आल्या. मात्र हल्लेखोरांनी महिलांनाही मारहाण केली. यात काळे यांच्या मुलीचा पाय फ्रॅक्चर झाला असून पत्नीही गंभीर जखमी झाली आहे. जुन्या राजकीय वादातून हा हल्ला झाल्याची प्राथमिक माहिती आहे.

गंगेवाडी-पारगाव ते वाफगाव मार्गाच्या निकृष्ट डांबरीकरणाचा पर्दाफाश

एकाच दिवसात रस्ता उखडल्याने संताप

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

राजगुरुनगर : आंबेगाव आणि खेड तालुक्यांना जोडणाऱ्या गंगेवाडी-पारगाव ते वाफगाव या साडेसहा किलोमीटर रस्त्याच्या डांबरीकरणातील निकृष्ट दर्जाचा प्रकार उघडकीस आला असून, काम पूर्ण झाल्यानंतर अवघ्या एका दिवसातच रस्ता उखडल्याने संताप व्यक्त केला जात आहे.

सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत सुमारे पाच कोटी रुपये खर्च करून करण्यात आलेल्या या कामात मोठा हलगर्जीपणा झाल्याचा आरोप ग्रामस्थांनी केला आहे.

ठेकेदाराने मुरूम-मातीच्या थरावर अत्यल्प डांबर टाकून त्यावर खडी पसरवल्याचे समोर आले आहे. परिणामी, काम पूर्ण झाल्यानंतर दुसऱ्याच दिवशी खडी सैल होऊन रस्त्यावर सर्वत्र पसरली.

ग्रामस्थांच्या म्हणण्यानुसार, आंबेगाव तालुक्याच्या हद्दीत रस्त्याचे काम तुलनेने दर्जेदार करण्यात आले; मात्र खेड तालुक्याच्या भागात काम अत्यंत निकृष्ट पद्धतीने उरकण्यात आले. यामुळे या मार्गावरून प्रवास करणाऱ्या वाहनचालकांना मोठा त्रास सहन करावा लागत असून, अनेक दुचाकीस्वार घसरून जखमी झाल्याच्या घटना घडल्या आहेत. या प्रकाराची माहिती मिळताच स्थानिक पदाधिकाऱ्यांनी घटनास्थळी भेट देऊन पाहणी केली.

ॲड. विजयसिंह शिंदे पाटील, दिप्तीताई भोगाडे, विद्याताई मोहिते, माऊली ढेरंगे यांच्यासह इतरांनी वाफगाव येथे प्रत्यक्ष पाहणी करत कामाच्या दर्जावर तीव्र नाराजी व्यक्त केली. पाहणीत रस्त्याचे काम अत्यंत निकृष्ट दर्जाचे झाल्याची पुष्टी झाली. ॲड. विजयसिंह शिंदे पाटील यांनी संबंधित प्रकरणात तातडीने कारवाईचे संकेत देत ठेकेदाराची जबाबदारी निश्चित करून दोषींवर कठोर कारवाई करण्याची मागणी केली आहे.

या घटनेमुळे स्थानिक नागरिकांमध्ये संतापाची लाट उसळली असून, अपघातांचा धोका लक्षात घेता तातडीने दर्जेदार डांबरीकरण करून रस्ता दुरुस्त करावा, अशी जोरदार मागणी होत आहे.

बाबीतळा-राहाटीत आज श्री खंडेराया यात्रा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

ओतुर : जुन्नर तालुक्यातील ओतूर येथील बाबीतमळा-राहाटीमळा येथे श्री कुलस्वामी खंडेराया यात्रा निमित्त गुरुवार (दि. २ एप्रिल) रोजी विविध धार्मिक कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले असल्याची माहिती श्री कुलस्वामी खंडेराया देवस्थान ट्रस्टच्या पदाधिकाऱ्यांनी दिली.

चैत्र पौर्णिमेनिमित्त दरवर्षीप्रमाणे यंदाही यात्रेचे आयोजन करण्यात आले असून दिवसभर विविध धार्मिक व पारंपरिक कार्यक्रम होणार आहेत. सकाळी ७.३० ते ८ या वेळेत अभिषेक होणार असून सकाळी ९ ते १२ या वेळेत मांडवडहाळे व श्रींच्या काठीची मिरवणूक काढण्यात येणार आहे. दुपारी १ ते रात्री ९ या वेळेत महाप्रसादाचे आयोजन करण्यात आले आहे. सायंकाळी ४ ते ९ या वेळेत तळी भंडारा व शेरणी वाटप होणार असून सायंकाळी ६ ते ८ या वेळेत देवाचा भंडारा व सत्कार समारंभ आयोजित करण्यात आला आहे. तसेच सायंकाळी ६ ते रात्री १२ या वेळेत कुलस्वामी खंडेरायाचे जागरण होणार आहे.

या यात्रा उत्सवासाठी गावातील तरुण कार्यकर्ते व महिला कार्यकर्त्या मोठ्या प्रमाणावर तयारी करत असून ग्रामस्थ उत्सव यशस्वी करण्यासाठी परिश्रम घेत आहेत. ओतूर व पंचक्रोशीतील नागरिकांनी यात्रेत सहभागी व्हावे, असे आवाहन श्री कुलस्वामी खंडेराया देवस्थान ट्रस्ट व ग्रामस्थांच्या वतीने करण्यात आले आहे.

ट्रम्प यांच्या पुतळ्याचे दहन

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मंचर : इराण-इस्रायल संघर्ष आणि त्यामध्ये अमेरिकेच्या भूमिकेच्या निषेधार्थ महाळुंगे पडवळ येथे अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष ट्रम्प यांच्या प्रतिकात्मक पुतळ्याचे दहन करून तीव्र निषेध आंदोलन करण्यात आले.

इराण-इस्रायल दरम्यान सुरू असलेल्या संघर्षाच्या पार्श्वभूमीवर जागतिक स्तरावर निर्माण झालेल्या तणावाचा परिणाम भारतातील सर्वसामान्य नागरिकांवर होत असल्याचा आरोप आंदोलनकर्त्यांनी केला. या पार्श्वभूमीवर सोमवारी हुतात्मा बाबू गेनू चौकात आंदोलन आयोजित करण्यात आले होते. या आंदोलनात मोठ्या संख्येने नागरिक, युवक, शेतकरी व कामगार सहभागी झाले होते.

आंदोलनकर्त्यांनी सांगितले की, युद्धामुळे आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठेत इंधन दरात मोठी वाढ होत असून त्याचा थेट परिणाम भारतातील गॅस व पेट्रोलच्या दरांवर होत आहे. त्यामुळे सर्वसामान्य नागरिकांवर महागाईचे ओझे वाढत आहे. तसेच शेतकऱ्यांच्या मालाच्या निर्यातीवरही परिणाम झाला असून जेएनपीटी बंदरात हजारो कंटेनर अडकून पडल्याने शेतकऱ्यांचे मोठे नुकसान होत असल्याचे त्यांनी नमूद केले.

युद्धाची झळ आता सर्वसामान्य जनतेपर्यंत पोहोचत असून युद्ध दीर्घकाळ सुरू राहिल्यास महागाईमुळे नागरिकांचे हाल होतील, अशी भीती आंदोलनकर्त्यांनी व्यक्त केली. या धोरणांच्या निषेधार्थ आंदोलन आयोजित केल्याची माहिती हुतात्मा बाबू गेनू युवा प्रतिष्ठानचे अध्यक्ष बाबाजी चासकर यांनी दिली.

या वेळी गणपत घोडेकर, बाळासाहेब जाधव, संदीप पडवळ, पंढरीनाथ घायाळ, आनंद शिशुपाल, विजय पडवळ, सुदाम पडवळ, माऊली पडवळ, रामदास आंबटकर, ज्ञानेश्वर राऊत, कादरभाई शेख, आयुब इनामदार, दौलत पडवळ, भानुदास आवटे, बाळासाहेब राऊत, बाळासाहेब दिवेकर आदी उपस्थित होते.

हे आंदोलन हुतात्मा बाबू गेनू युवा प्रतिष्ठान, महाराष्ट्र राज्य व समस्त ग्रामस्थ महाळुंगे पडवळ यांच्या वतीने आयोजित करण्यात आले होते. आंदोलन शांततेत पार पडले असून परिसरात कोणताही अनुचित प्रकार घडला नाही.

थोरांदळेत हनुमान जयंतीनिमित्त महाप्रसाद

तीन लाख पुऱ्यांसह गुळवणी-चटणीची भव्य तयारी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पारगाव : आंबेगाव तालुक्यातील थोरांदळे येथे हनुमान जयंती निमित्त पुऱ्या-गुळवणीच्या आगळ्या-वेगळ्या महाप्रसादाची भव्य तयारी पूर्ण झाली असून यंदा तब्बल तीन लाख पुऱ्या, पाच पिंप गुळवणी आणि सुमारे एक हजार किलो कांद्याची चटणी तयार करण्यात आली आहे. गुरुवार (दि. २) रोजी हनुमान जन्मोत्सवानंतर भाविकांना महाप्रसादाचे वाटप करण्यात येणार आहे.

थोरांदळे येथील हनुमान मंदिर हे जागृत देवस्थान म्हणून ओळखले जाते. हनुमान जयंतीच्या दिवशी येथे मोठा उत्सव भरतो. विशेष म्हणजे, पुऱ्या-गुळवणीच्या महाप्रसादाची परंपरा गेल्या ५० ते ६० वर्षांपासून अखंड सुरू आहे. या महाप्रसादाची तयारी आठ दिवस आधीच सुरू झाली होती. ग्रामस्थांनी गहू जमा करून त्याचे वाटप घरोघरी केले. बुधवारी (दि. १) सकाळपासून मंदिरासमोर महिला एकत्र येऊन पुऱ्या लाटण्याचे काम सुरू केले. पुरुषांनी पुऱ्या तळण्याची जबाबदारी सांभाळली, तर ज्येष्ठ नागरिकांनी कांदा चिरण्याचे काम केले. सर्व वयोगटातील नागरिक या उपक्रमात उत्स्फूर्तपणे सहभागी झाले. त्यामुळे गावात उत्साहाचे वातावरण दिसून येते.गुरुवारी सूर्योदयावेळी हनुमान जन्मोत्सव साजरा होणार असून, हभप विलास महाराज मिंडे यांचे कीर्तन होईल. त्यानंतर शेरणी वाटप करून महाप्रसाद वितरण केले जाईल. या महाप्रसादासाठी पुणे, मुंबईसह राज्यभरातून भाविक मोठ्या संख्येने उपस्थित राहतात. परंपरा, भक्तीभाव आणि सामूहिक सहभाग यांचा संगम असलेला हा महाप्रसाद सोहळा थोरांदळे गावाची विशेष ओळख बनला आहे.

मंचर बस स्थानकाचा कायापालट

५.३६ कोटींच्या विकासकामांना मंजुरी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मंचर : आंबेगाव तालुक्यातील महत्त्वाचे केंद्र असलेल्या मंचर बस स्थानकाच्या आधुनिकीकरणासाठी ५ कोटी ३६ लाख रुपयांच्या विकासकामांना प्रशासकीय मंजुरी मिळाली आहे. माजी मंत्री व आमदार दिलीप वळसे पाटील यांच्या पाठपुराव्यामुळे हा निधी मंजूर झाला आहे.

जिल्हाधिकारी कार्यालय, पुणे यांच्या वतीने जिल्हा वार्षिक योजना २०२५-२६ अंतर्गत मंचर बस स्थानकाच्या विविध विकासकामांसाठी एकूण ५ कोटी ३६ लाख २९ हजार ५५९ रुपयांच्या निधीस प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे.

बस स्थानक परिसरात पावसाळ्यात चिखल आणि उन्हाळ्यात धुळीचा त्रास प्रवाशांना सहन करावा लागत होता. ही

समस्या कायमची दूर करण्यासाठी बस स्थानकाच्या आवारात सिमेंट काँक्रीटीकरण करण्यासाठी ५ कोटी १६ लाख २९ हजार ९७० रुपये मंजूर करण्यात आले आहेत. यामुळे स्थानक परिसर स्वच्छ, सुटसुटीत व प्रवाशांसाठी सोयीस्कर होणार आहे. बस स्थानकाच्या सुरक्षिततेच्या दृष्टीने संरक्षक भिंत बांधण्यासाठी १९ लाख ९९ हजार ५८९ रुपये मंजूर करण्यात आले आहेत. त्यामुळे स्थानक परिसर अधिक सुरक्षित होणार आहे.

मंचर हे तालुक्याचे मुख्य ठिकाण असून येथून दररोज हजारो प्रवासी प्रवास करतात. बस स्थानकाची दुरवस्था झाल्यामुळे प्रवाशांकडून सातत्याने तक्रारी होत होत्या. ही बाब लक्षात घेऊन या कामांसाठी निधी मिळावा यासाठी आमदार दिलीप वळसे पाटील यांनी शासन व जिल्हा नियोजन समितीकडे पाठपुरावा केला होता. त्यांच्या प्रयत्नांमुळे आता या कामांना प्रशासकीय मंजुरी मिळाली आहे. सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या माध्यमातून ही कामे लवकरच सुरू होणार असून, काम पूर्ण झाल्यानंतर मंचर बस स्थानकाचा चेहरामोहरा बदलणार आहे.

मंचर बस स्थानकाचा परिसर सुसज्ज असावा ही नागरिकांची जुनी मागणी होती. या निधीमुळे स्थानकाचा चेहरामोहरा बदलणार असून प्रवाशांना चांगल्या सुविधा मिळतील. तालुक्याच्या विकासासाठी आमचे प्रयत्न सुरू राहतील, असे माजी मंत्री दिलीप वळसे पाटील यांनी म्हटले आहे.

नाशिक महामार्गावर अपघातात एक ठार

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मंचर : पुणे-नाशिक महामार्गावर एकलहरे गावच्या हद्दीत झालेल्या भीषण अपघातात आयशर गाडीचा चालक ठार झाला. ही घटना रात्री कळंब बायपासजवळील गतिरोधकाजवळ घडली. गणेश शशिकांत टपाल (रा. टेमगिरी, ता. संगमनेर) असे मृत चालकाचे नाव आहे. मंचर पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, वाहन पुण्याहून नाशिककडे जात होते. एकलहरे हद्दीतील गतिरोधकाजवळ वाहनाचा वेग कमी झाला असताना, पाठीमागून येणाऱ्या आयशर गाडीने जोरदार धडक दिली. चालकाचे नियंत्रण सुटल्याने हा अपघात झाला. यात आयशरच्या पुढील भागाचा चक्काचूर झाला आणि चालक गणेश टपाल स्टेरिंगमध्ये अडकून पडला. जेसीबीच्या साहाय्याने बचावकार्य करण्यात आले. मात्र उपचारापूर्वीच त्याचा मृत्यू झाला.

गुळाणी पाझर तलाव कोरडा; खेडमध्ये पाणीटंचाई

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

राजगुरुनगर : खेड तालुक्यातील गुळाणी येथील पाझर तलाव पूर्णपणे आटल्याने परिसरात पिण्याच्या पाण्याची तीव्र टंचाई निर्माण झाली आहे. तलावाने तळ गाठल्यामुळे ग्रामस्थांना पाण्यासाठी मोठ्या अडचणींचा सामना करावा लागत आहे.

ग्रामपंचायतीने पंचायत समितीच्या पाणीपुरवठा विभागाकडे टँकर सुरू करण्याचा प्रस्ताव सादर केला असून, लवकरच खासगी टँकरद्वारेही पाणीपुरवठा सुरू होण्याची शक्यता आहे. पंचायत समिती सदस्य माऊली ढेरंगे यांनी याबाबत माहिती दिली. खेड तालुक्यातील वाफगाव, गुळाणी, वरुडे, वाकळवाडी, गोसासी, जरेवाडी, जैदवाडी हा पठार भाग पारंपरिकपणे अवर्षणग्रस्त मानला जातो. पावसाळ्यात चांगला पाऊस होऊनही उन्हाळ्याच्या कालावधीत येथे दरवर्षी पाणीटंचाईचा प्रश्न निर्माण होतो.

सध्या गुळाणी पाझर तलाव कोरडा पडल्याने गावात पिण्याच्या पाण्याची वानवा निर्माण झाली आहे. जनावरांसाठी चारा व पाण्याचा प्रश्नही गंभीर झाला आहे. सध्या गावातील धरणातील विहिरी आणि शिवारातील विहिरींमधून पाणीपुरवठा सुरू असला, तरी पाण्याची पातळी झपाट्याने घटत आहे. पाण्याची उपलब्धता कमी होत असल्याने येत्या काही दिवसांत परिस्थिती आणखी गंभीर होण्याची भीती स्थानिकांनी व्यक्त केली आहे. त्यामुळे टँकरद्वारे तातडीने पाणीपुरवठा सुरू करण्याची मागणी होत आहे. तलावातील गाळ काढण्याचे काम सुरू असून, यामुळे भविष्यात पाणी साठवण क्षमता वाढेल, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

अनेक वर्षांपासून रखडलेल्या कळमोडी प्रकल्पाला गती देण्यासाठी आमदार बाबाजी काळे यांच्या नेतृत्वाखाली प्रयत्न केले जाणार असल्याचेही माऊली ढेरंगे यांनी सांगितले. दिवंगत उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्या पुढाकारातून गुळाणी पाझर तलावाचे काम पूर्ण झाले होते. मात्र, साठवण क्षमता मर्यादित असल्याने उन्हाळ्याच्या सुरुवातीलाच तलाव कोरडा पडतो. या पार्श्वभूमीवर जिल्हा परिषद आणि औद्योगिक क्षेत्रातील कंपन्यांच्या सीएसआर निधीतून तलावाचे खोलीकरण करण्याची योजना प्रस्तावित असून, त्यामुळे भविष्यातील पाणीटंचाई कमी होण्याची अपेक्षा व्यक्त होत आहे.

राज्यातील एफआरपी थकबाकीचा डोंगर अद्यापही कायम

ऊस उत्पादक अडचणीत, ४,८९८ कोटी रुपये बाकी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : २०२५-२६ चा ऊस गाळप हंगाम अंतिम टप्प्यात पोहोचला असतानाही साखर कारखान्यांकडून शेतकऱ्यांच्या हक्काच्या एफआरपी रकमेचा मोठा हिस्सा अद्याप थकीत असल्याचे समोर आले आहे. सुमारे ४ हजार ८९८ कोटी रुपयांची थकबाकी असल्याने ऊस उत्पादक शेतकरी आर्थिक अडचणीत सापडले आहेत.

राज्यातील बहुतांश साखर कारखाने गाळप हंगाम आटोपून

बंद झाले असून केवळ १० ते १२ कारखाने सध्या सुरू आहेत. मात्र, हंगाम संपत आला तरी शेतकऱ्यांच्या खात्यावर संपूर्ण एफआरपी जमा न झाल्याने संताप व्यक्त केला जात आहे.

फेब्रुवारीअखेर देय असलेली एफआरपी रक्कम, ऊस तोडणी व वाहतूक खर्चासह, सुमारे ३७ हजार ६६२ कोटी रुपये होती. प्रत्यक्षात मात्र कारखान्यांनी सुमारे ४ हजार ८९८ कोटी रुपयांची रक्कम शेतकऱ्यांना दिली असून उर्वरित मोठी रक्कम अद्याप थकीत आहे.

दरम्यान, शेतकऱ्यांसाठी आणखी एक मोठी अडचण म्हणजे पीक कर्ज परतफेडीची अंतिम मुदत ३१ मार्च ही आहे. खरीप हंगाम २०२५ साठी एप्रिलमध्ये घेतलेले कर्ज या मुदतीत परतफेड करणे बंधनकारक आहे. वेळेत कर्जफेड केल्यास शून्य टक्के व्याजाचा लाभ मिळतो; मात्र थकबाकी राहिल्यास सुमारे १२ टक्के व्याजाचा भुर्दंड बसतो.

एफआरपी वेळेत न मिळाल्यामुळे शेतकऱ्यांना कर्जफेड करणे कठीण झाले असून, त्यांच्या चुक नसताना त्यांना व्याजाचा अतिरिक्त भार सहन करावा लागण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे संबंधित साखर कारखान्यांवर तातडीने कारवाई करावी, अशी मागणी जोर धरत आहे. या पार्श्वभूमीवर साखर आयुक्तालय पुणे कडून थकीत रकमेबाबत कारखान्यांच्या सुनावण्या घेण्यात आल्या आहेत. ३१ मार्चअखेर थकीत रक्कम कमी होईल, अशी अपेक्षा व्यक्त करण्यात येत आहे. कारखान्यांनी सुनावण्यांदरम्यान थकबाकी लवकरात लवकर देण्याचे आश्वासन दिले आहे.

यासंदर्भात साखर आयुक्त डॉ. संजय कोलते यांनी सांगितले की, “एफआरपी वेळेत देणे कारखान्यांवर बंधनकारक आहे. पुढील आठवड्यात थकीत रकमेचा आढावा घेऊन संबंधित कारखान्यांविरुद्ध पुढील कारवाईचा निर्णय घेतला जाईल.”

दरम्यान, या प्रश्नावर राज्य स्तरावरही हालचाली सुरू असून देवेंद्र फडणवीस यांच्या उपस्थितीत नुकतीच साखर उद्योगासंदर्भात बैठक पार पडली आहे. या बैठकीतही एफआरपी थकबाकीचा मुद्दा उपस्थित करण्यात आला. एफआरपीची मोठ्या प्रमाणातील थकबाकी, कर्जफेडीची अंतिम मुदत आणि वाढणारा आर्थिक ताण यामुळे ऊस उत्पादक शेतकरी सध्या दुहेरी संकटात सापडल्याचे चित्र आहे. शासन आणि संबंधित यंत्रणांनी तातडीने ठोस निर्णय घेऊन शेतकऱ्यांना दिलासा देण्याची अपेक्षा व्यक्त होत आहे.

घोडेगाव तहसील कार्यालयात डिजिटल लाचखोरीचा आरोप

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मंचर : घोडेगाव येथील तहसील कार्यालयात नागरिकांची कामे करण्यासाठी डिजिटल पद्धतीने आर्थिक पिळवणूक केली जात असल्याचा गंभीर आरोप समोर आला आहे. या प्रकरणी सामाजिक कार्यकर्ते ॲड. अमर कराळे यांनी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्याकडे ई-मेलद्वारे तक्रार केल्याची माहिती दिली.

मिळालेल्या माहितीनुसार, घोडेगाव तहसील कार्यालयाअंतर्गत पोलीस यंत्रणेमार्फत बीएनएसएस कलम १२६, १२८, १२९ अंतर्गत (सामाजिक सुरक्षा) प्रतिबंधात्मक प्रकरणांची सुनावणी केली जाते. या सुनावणीदरम्यान संबंधित कर्मचाऱ्यांकडून नागरिकांकडून रोख तसेच डिजिटल (क्यूआर कोड) माध्यमातून लाच घेतल्याशिवाय पुढील तारीख दिली जात नसल्याच्या तक्रारी समोर आल्या आहेत. मंचर परिसरातील काही नागरिकांकडून संबंधित कर्मचाऱ्याने रोख रक्कमेची मागणी केल्याचे सांगितले जाते. नागरिकांनी पैसे देण्यास असमर्थता दर्शविल्यानंतर त्यांना दीर्घकाळ तहसील कार्यालयात थांबवून ठेवण्यात आले. संबंधित कर्मचाऱ्याने त्यांना क्यूआर स्कॅनरद्वारे पैसे पाठवण्यास सांगितल्याचेही उघड झाले आहे. चौकशीत हा स्कॅनर कार्यालयातीलच कर्मचाऱ्याचा असल्याचे निदर्शनास आले.

सारांश वृत्त

मतदारांना सोडणाऱ्यांचे काही खरे नाही

चंदीगड: भाजपमध्ये प्रवेश केल्यानंतर आम आदमी पक्षाचे माजी आमदार हरविंदर सिंग फूलका यांच्यावर टीका करताना पंजाबचे मुख्यमंत्री भगवंत मान बुधवारी म्हणाले की, जो कोणी आपल्या मतदारांना मध्येच सोडून जातो, तो पुन्हा कधीही निवडणुका जिंकू शकत नाही. सर्वोच्च न्यायालयाचे ज्येष्ठ वकील असलेले आणि १९८४ च्या शीखविरोधी दंगलीतील पीडितांना न्याय मिळवून देण्यासाठी विशेष ओळखले जाणारे फूलका, आज सकाळी भाजपमध्ये सामील झाले.

महिला आयोग प्रमुखांना अश्लील मेसेज

नीतिरुवनंतपुरम/कन्नूर : केरळ महिला आयोगाच्या अध्यक्षांना अश्लील संदेश आणि छायाचित्रे पाठवल्याप्रकरणी एका ३७ वर्षीय व्यक्तीला अटक करून न्यायालयीन कोठडी सुनावण्यात आली आहे, अशी माहिती पोलिसांनी बुधवारी दिली. कन्नूर जिल्ह्यातील तलिपरंबा येथील रहिवासी असलेला आरोपी पुथनवीटिल जगदीश याला २७ मार्च रोजी अटक करण्यात आली आणि दुसऱ्या दिवशी तिरुवनंतपुरम येथील न्यायालयाने त्याला न्यायालयीन कोठडी सुनावली, असे पोलिसांनी सांगितले. आयोगाच्या अध्यक्षा, अधिवक्ता पी. सतीदेवी यांच्या तक्रारीवरून आरोपीविरुद्ध माहिती तंत्रज्ञान कायदा आणि भारतीय न्याय संहितेच्या संबंधित कलमांनुसार गुन्हाही दाखल करण्यात आला आहे, असे त्यात म्हटले आहे.

जनगणनेची स्वयं-गणना प्रक्रिया सुरू

गंगटोक : सिक्कीमचे राज्यपाल ओम प्रकाश माथूर आणि मुख्यमंत्री प्रेम सिंह तामांग यांनी बुधवारी जनगणना २०२७ अंतर्गत स्वयं-गणना प्रक्रियेला सुरुवात केली, असे अधिकाऱ्यांनी सांगितले. माथूर आणि तामांग यांनी येथे राज्य जनगणना संचालनालयाच्या अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीत नव्याने सुरू केलेल्या ऑनलाइन जनगणना पोर्टलद्वारे प्रक्रिया पूर्ण केली. "२०२७ ची जनगणना आगामी दशकाच्या विकास प्रवासासाठी एक भक्कम पाया घालेल," असे राज्यपाल म्हणाले.

एनडीएकडून समर्थन, विरोधकांचा भेदभावाचा आरोप

केंद्रीय सशस्त्र पोलीस दल विधेयकावर चर्चा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : केंद्रीय सशस्त्र पोलीस दल (सामान्य प्रशासन) विधेयकावर राज्यसभेत बुधवारी जोरदार चर्चा झाली. सत्ताधारी राष्ट्रीय लोकशाही आघाडी (एनडीए) सदस्यांनी या विधेयकाचे कौतुक करत ही प्रदीर्घ काळ प्रलंबित असलेली सुधारणा असल्याचे म्हटले, तर विरोधी पक्षांनी या विधेयकावर भेदभावपूर्ण असल्याची आणि संस्थात्मक स्वायत्ततेला धोका निर्माण होईल अशी टीका केली.

चर्चेदरम्यान भारतीय जनता पक्ष सदस्यांनी असा युक्तिवाद केला की या कायद्यामुळे केंद्रीय सशस्त्र पोलीस दलांमध्ये एकसमानता येईल. सध्या केंद्रीय राखीव पोलीस दल (सीआरपीएफ), सीमा सुरक्षा दल (बीएसएफ), केंद्रीय औद्योगिक सुरक्षा दल (सीआयएसएफ) आणि भारत-तिबेट सीमा पोलीस (आयटीबीपी) या दलांमध्ये वेगवेगळे नियम लागू आहेत.

भाजप समर्थक नामनिर्देशित सदस्य गुलाम अली यांनी समान दर्जा आणि सेवाकाळ असलेल्या कर्मचाऱ्यांमधील पदोन्नतीतील तफावतीमुळे दलांमध्ये नाराजी निर्माण झाल्याचे सांगितले. या विधेयकामुळे या विसंगती दूर होतील आणि माहितीची देवाणघेवाण व समन्वय वाढेल, असा दावा त्यांनी केला. या कायद्यामुळे 'एक राष्ट्र, एक सीएपीएफ' ही संकल्पना प्रत्यक्षात येईल, असेही त्यांनी म्हटले. भाजप सदस्यांनी डाव्या विचारसरणीच्या अतिरेकी कारवायांमध्ये घट झाल्याचे सांगत केंद्रीय सशस्त्र पोलीस दल आणि राज्य पोलीस यांच्यातील समन्वय सुधारल्याचा दावा केला. तसेच या विधेयकामुळे केंद्रीय सशस्त्र पोलीस दलांच्या आधुनिकीकरणाला चालना मिळेल, असेही त्यांनी नमूद केले.

दरम्यान, विरोधी पक्षाच्या सदस्यांनी या विधेयकावर जोरदार टीका केली. तृणमूल काँग्रेसचे साकेत गोखले यांनी असा आरोप केला की या विधेयकामुळे केंद्रीय सशस्त्र पोलीस दलांच्या नेतृत्व पदांवर भारतीय पोलीस सेवा (आयपीएस) अधिकाऱ्यांचे वर्चस्व कायम राहील आणि संवर्गातील अधिकाऱ्यांच्या पदोन्नतीच्या संधींवर परिणाम होईल.

सीएपीएफ जवानांच्या कठीण कार्य परिस्थितीकडे लक्ष वेधत त्यांनी सांगितले की जवान वर्षातील बहुतांश काळ दुर्गम भागात आणि तात्पुरत्या बराकींमध्ये राहतात, मात्र त्यांना इतर सेवांइतक्या सुविधा मिळत नाहीत. या निर्णयामुळे सुरक्षा संस्थांवर अधिक राजकीय नियंत्रण मिळवण्याचा प्रयत्न असल्याचा आरोपही त्यांनी केला. राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या फौजिया खान यांनी या विधेयकाला "कायद्याच्या नावाखाली न्यायिक टाळाटाळ" असे म्हटले. सरकार सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाला बगल देत असल्याचा आरोप त्यांनी केला. तसेच हे विधेयक संयुक्त संसदीय समितीकडे पाठवावे आणि सीएपीएफ कर्मचाऱ्यांशी सल्लामसलत करावी, अशी मागणी त्यांनी केली.

या विधेयकाद्वारे केंद्रीय सशस्त्र पोलीस दलांचे प्रशासन, सेवाशर्ती आणि समन्वय यासाठी एकसंध कायदेशीर चौकट तयार करण्याचा प्रस्ताव आहे. सध्या सर्व दलांमध्ये वेगवेगळे कायदे लागू आहेत. प्रस्तावित तरतुदीनुसार, केंद्रीय सशस्त्र पोलीस दलांमध्ये आयपीएस अधिकाऱ्यांची नियुक्ती प्रतिनियुक्तीद्वारे केली जाईल. महानिरीक्षक पदावरील ५० टक्के आणि अतिरिक्त महासंचालक पदावरील किमान ६७ टक्के पदे प्रतिनियुक्तीद्वारे भरली जातील. गेल्या वर्षी भारताचे सर्वोच्च न्यायालयाने केंद्रीय सशस्त्र पोलीस दलांमधील वरिष्ठ पदांवर आयपीएस अधिकाऱ्यांची प्रतिनियुक्ती टप्प्याटप्प्याने कमी करण्याचे निर्देश दिले होते. त्यानंतर या विधेयकाचा प्रस्ताव पुढे आला आहे.

बंगालमध्ये मुस्लिमांचा मतांसाठी होतोय वापर

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

कोलकाता : ऑल इंडिया मजलिस-ए-इत्तेहादुल मुस्लिमीन चे प्रमुख असदुद्दीन ओवैसी यांनी बुधवारी सत्ताधारी तृणमूल काँग्रेस आणि इतर पक्षांवर पश्चिम बंगालमध्ये मुस्लिमांचा केवळ मतांसाठी वापर केल्याचा आरोप केला. समाजाच्या विकासासाठी मात्र कोणतेही ठोस काम झाले नसल्याचे त्यांनी म्हटले.

नौदा येथे हुमायून कबीर यांच्या नेतृत्वाखालील एजेयूपीच्या उमेदवारांच्या प्रचारसभेत ते बोलत होते. ओवैसी यांनी दावा केला की, गेल्या ५० वर्षांत मुस्लिम समाजाने भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस, डावी आघाडी आणि तृणमूल काँग्रेसला मतदान केले, मात्र त्यांच्या परिस्थितीत अपेक्षित सुधारणा झालेली नाही. "पश्चिम बंगालमधील मुस्लिमांना निर्णयप्रक्रियेत अधिक प्रतिनिधित्व मिळावे आणि त्यांच्या खऱ्या विकासासाठी आम्ही कबीर यांच्यासोबत हातमिळवणी केली आहे. एकत्रितपणे आम्ही ममता बॅनर्जी आणि त्यांच्या पक्षाला मोठा धक्का देऊ," असा दावा त्यांनी केला. "तुमच्या आर्थिक प्रगतीची खात्री देऊ शकतील अशा मुस्लिम समाजातील नेतृत्वाला निवडण्याची वेळ आली आहे," असे आवाहनही ओवैसी यांनी केले.

पश्चिम बंगाल विधानसभेच्या २९४ सदस्यीय निवडणुका २३ आणि २९ एप्रिल रोजी दोन टप्प्यांत होणार असून, मतमोजणी ४ मे रोजी पार पडणार आहे.

अखिलेश यांचा भाजपवर हल्लाबोल

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

लखनौ : परकीय योगदान (नियमन) कायद्यातील (एफसीआरए) प्रस्तावित सुधारणांवरून समाजवादी पक्षाचे प्रमुख अखिलेश यादव यांनी बुधवारी भाजपवर जोरदार टीका केली. सत्ताधारी पक्षाच्या कथित परकीय निधीपुरवठ्यावर प्रश्नचिन्ह उपस्थित करत त्यांनी स्वयंसेवी संस्थांना नियंत्रित करण्यासाठी कायद्याचा वापर केला जात असल्याचा आरोप केला.

सोशल मीडिया प्लॅटफॉर्म एक्सवरील पोस्टमध्ये यादव यांनी विदेशी निधीबाबत भाजपच्या भूमिकेत "गंभीर विरोधाभास" असल्याचे म्हटले आणि विदेशी योगदान (नियमन) सुधारणा विधेयक, २०२६ आणण्यापूर्वी सरकारने स्पष्टता द्यावी, अशी मागणी केली. यादव म्हणाले की, एनजीओंच्या परदेशी निधीचे नियमन करण्यापूर्वी पीएम केअर्स फंड मध्ये परदेशातून आलेला निधी परत केला जाईल का किंवा त्याच्या लेखापरीक्षणात शिथिलता देण्यात आली आहे का, हे भाजपने स्पष्ट केले पाहिजे. तसेच, सर्वोच्च न्यायालयाने रद्द केलेल्या इलेक्टोरल बॉण्ड योजना संदर्भातही त्यांनी प्रश्न उपस्थित केला. "जेव्हा इलेक्टोरल बॉण्ड्स बेकायदेशीर घोषित केले आहेत, तेव्हा त्याद्वारे मिळालेला पैसा अजूनही वैध कसा?" असा सवाल त्यांनी केला. भाजप "हुकूमशाही दृष्टिकोन" स्वीकारत असल्याचा आरोप करत यादव म्हणाले की, प्रस्तावित कायद्याचा उद्देश स्वतंत्र स्वयंसेवी संस्थांना सरकारी नियंत्रणाखाली आणणे हा आहे. सरकारला स्वयंसेवी संस्थांना कठपुतळ्या बनवायचे आहे आणि त्यांच्या मालमत्तेवर नियंत्रण मिळवायचे आहे, असा आरोप त्यांनी केला.

तेल वाढीने विमान टर्बाइन इंधन दर झाले दुप्पट

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : पश्चिम आशियातील वाढत्या तणावाच्या पार्श्वभूमीवर जागतिक कच्च्या तेलाच्या दरात वाढ झाल्याने विमान टर्बाइन इंधनाच्या (एटीएफ) किमतीत बुधवारी मोठी वाढ करण्यात आली. एटीएफचे दर दुप्पटीहून अधिक वाढून प्रति किलोलिटर २.०७ लाख रुपयांच्या विक्रमी पातळीवर पोहोचले आहेत.

सरकारी मालकीच्या इंधन विक्रेत्यांनुसार, दिल्लीत एटीएफच्या दरात प्रति किलोलिटर १,१०,७०३.०८ रुपयांची वाढ करण्यात आली आहे. ही सुमारे ११४.५ टक्क्यांची वाढ असून दर प्रति किलोलिटर २,०७,३४१.२२ रुपयांवर पोहोचला आहे. एटीएफच्या किमतींनी २ लाख रुपये प्रति किलोलिटरचा टप्पा ओलांडण्याची ही पहिलीच वेळ आहे. मोठी दरवाढ होऊनही देशांतर्गत विमान कंपन्यांना याचा पूर्ण फटका बसणार नाही, अशी शक्यता व्यक्त केली जात आहे. विमान कंपन्यांवरील आर्थिक भार कमी करण्यासाठी विशेष यंत्रणा तयार करण्याचा विचार सुरू असल्याची माहिती उद्योग क्षेत्रातील सूत्रांनी दिली.

सूत्रांच्या माहितीनुसार, भारतात इंधन भरणाऱ्या आंतरराष्ट्रीय विमान कंपन्यांना सुधारित दर लागू होणार आहेत, मात्र देशांतर्गत विमान कंपन्यांना संपूर्ण दरवाढ लागू केली जाणार नाही. तथापि, या प्रस्तावित कार्यपद्धतीबाबत अधिकृत घोषणा अद्याप करण्यात आलेली नाही. भारतामध्ये एटीएफच्या किमती नियंत्रणमुक्त असून त्या आंतरराष्ट्रीय इंधन दरांशी जोडलेल्या आहेत. त्यामुळे जागतिक कच्च्या तेलाच्या किमतीत वाढ झाल्यास त्याचा थेट परिणाम एटीएफ दरांवर होतो. यापूर्वी २०२२ मध्ये रशिया-युक्रेन संघर्षानंतर एटीएफ दर सुमारे १.१ लाख रुपये प्रति किलोलिटरपर्यंत पोहोचले होते. दरम्यान, ही सलग दुसरी मासिक दरवाढ असून १ मार्च रोजी एटीएफ दरात ५.७ टक्क्यांनी वाढ करण्यात आली होती.

या दरवाढीमुळे विमान कंपन्यांच्या परिचालन खर्चात मोठी वाढ होण्याची शक्यता आहे. विमान कंपनीच्या एकूण परिचालन खर्चापैकी साधारणपणे ४० टक्के खर्च इंधनावर होत असल्याने या दरवाढीचा थेट परिणाम विमान तिकीट दरांवर होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे.

बिरसा मुंडा आणि बिजू पटनायक यांना भारतरत्न द्या

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : राज्यसभेतील बिजू जनता दल (बीजेडी) पक्षाच्या दोन खासदारांनी बुधवारी केंद्र सरकारकडे आदिवासी स्वातंत्र्यसैनिक बिरसा मुंडा आणि ओडिशाचे माजी मुख्यमंत्री बिजू पटनायक यांना मरणोत्तर भारतरत्न पुरस्कार देण्याची मागणी केली.

राज्यसभेतील शून्य प्रहारादरम्यान हा मुद्दा उपस्थित करत बीजेडीचे खासदार मुजीबुल्ला खान यांनी स्वातंत्र्य चळवळ आणि राष्ट्र उभारणीत दिलेल्या योगदानाबद्दल बिजू पटनायक यांना देशाचा सर्वोच्च नागरी सन्मान देण्याचे केंद्र सरकारला आवाहन केले.

खान यांनी सांगितले की, बिजू पटनायक यांनी ब्रिटिश राजवटीविरुद्धच्या स्वातंत्र्य लढ्यात सक्रिय सहभाग घेतला आणि स्वातंत्र्यसैनिकांना महत्त्वपूर्ण मदत केली. त्यांनी भारताची पहिली खाजगी विमान कंपनी कलिंगा एअरलाइन्सची स्थापना केली होती. या विमान कंपनीच्या माध्यमातून स्वातंत्र्यसैनिकांची गुप्तपणे वाहतूक आणि रसद पुरवठा करण्यात आला, असेही त्यांनी नमूद केले. पटनायक यांचे स्वातंत्र्य चळवळीतले योगदान महत्त्वपूर्ण असून त्याचा योग्य सन्मान करण्यासाठी त्यांना भारतरत्न देण्याचा निर्णय घ्यावा, अशी मागणी त्यांनी केली.

बीजेडीचे खासदार निरंजन बिशी यांनी आदिवासी नेते आणि स्वातंत्र्यसैनिक बिरसा मुंडा यांना मरणोत्तर भारतरत्न देण्याची मागणी केली. त्यांनी बिरसा मुंडा यांचे वर्णन आदिवासी समाजाचे महान नेते म्हणून केले. आदिवासी प्रतिकार चळवळीचे संघटन करण्यात बिरसा मुंडा यांची भूमिका महत्त्वाची होती आणि स्वातंत्र्य लढ्यातील त्यांचे योगदान मोठे असल्यामुळे ते भारतरत्नसाठी पात्र असल्याचे त्यांनी सांगितले.

बंगाल एसआयआर प्रक्रियेबाबत न्यायालयाचे समाधान

६० लाखांपैकी ४७ लाख आक्षेप निकाली

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : पश्चिम बंगालमधील मतदार याद्यांच्या विशेष सखोल पुनर्तपासणी (एसआयआर) प्रक्रियेच्या प्रगतीबाबत सर्वोच्च न्यायालय यांनी बुधवारी समाधान व्यक्त केले. ३१ मार्चपर्यंत एकूण ६० लाख आक्षेपांपैकी सुमारे ४७.४ लाख आक्षेप निकाली काढण्यात आल्याची माहिती न्यायालयासमोर मांडण्यात आली.

सरन्यायाधीश सूर्यकांत, न्यायमूर्ती जॉयमाल्य बागची आणि न्यायमूर्ती विपुल एम. पांचोली यांच्या खंडपीठाने कलकत्ता उच्च न्यायालयाच्या मुख्य न्यायाधीशांकडून प्राप्त झालेल्या पत्रांची दखल घेत या प्रक्रियेतील प्रगतीबाबत समाधान व्यक्त केले. "आम्ही आकडेवारीबाबत खूप समाधानी आणि आशावादी आहोत," असे न्यायालयाने नमूद केले. दररोज सुमारे १.७५ लाख ते २ लाख आक्षेपांवर निर्णय दिला जात असल्याचेही न्यायालयाने सांगितले.

न्यायालयाला कळविण्यात आले की, भारत निवडणूक आयोग यांनी मतदार यादीत समावेश किंवा वगळण्याविरोधातील अपीलांवर सुनावणी करण्यासाठी १९ अपीलीय न्यायाधिकरणांच्या स्थापनेची अधिसूचना जारी केली आहे. या न्यायाधिकरणांचे अध्यक्ष उच्च न्यायालयाचे माजी मुख्य न्यायाधीश किंवा न्यायाधीश असतील. सदस्यांचे अभिमुखता प्रशिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर ही न्यायाधिकरणे लवकरच कामकाज सुरू करतील, अशी माहिती न्यायालयाला देण्यात आली. या न्यायाधिकरणांना निवडणूक आयोगाच्या सर्व नोंदींमध्ये पूर्ण प्रवेश देण्याचे निर्देश न्यायालयाने दिले आहेत. तसेच, न्यायिक अधिकाऱ्यांनी नोंदवलेली कारणे संबंधित पक्षांना देणे आवश्यक असल्याचेही स्पष्ट करण्यात आले. न्यायालयाने असेही नमूद केले की, अपीलीय न्यायाधिकरणे नैसर्गिक न्यायाच्या तत्त्वांनुसार स्वतःची कार्यपद्धती विकसित करू शकतात, मात्र नवीन कागदपत्रे स्वीकारताना त्यांची सत्यता पडताळणे आवश्यक आहे.

खंडपीठाने निवडणूक आयोग आणि पश्चिम बंगालच्या मुख्य निवडणूक अधिकाऱ्यांना न्यायिक अधिकारी, न्यायाधिकरण सदस्य आणि कर्मचाऱ्यांना मानधन व इतर खर्च वेळेवर दिले जातील याची खात्री करण्याचे निर्देश दिले. तसेच न्यायाधिकरणांचे कामकाज सुरू असलेल्या जागेला मुदतवाढ देण्यास किंवा पर्यायी जागेची व्यवस्था करण्यास सांगितले.

उच्च न्यायालयाच्या मुख्य न्यायाधीशांनी दिलेल्या माहितीनुसार, सर्व प्रलंबित आक्षेपांवर बहुधा ७ एप्रिलपर्यंत निर्णय दिला जाईल. हे लक्षात घेऊन न्यायालयाने या प्रकरणातील याचिका, ज्यामध्ये ममता बॅनर्जी यांनी दाखल केलेली याचिकाही समाविष्ट आहे, पुढील सुनावणीसाठी ६ एप्रिल रोजी ठेवली आहे.

द्रविडचे इंजिन भाजपसमोर झुकणार नाही : स्टॅलिन

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

तिरुची : भाजप आणि त्यांच्या मित्रपक्षांवर जोरदार हल्ला चढवताना तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री एम. के. स्टॅलिन यांनी बुधवारी "द्रविड मॉडेलचे सुपरफास्ट इंजिन भाजपच्या डब्बा इंजिनसमोर कधीही झुकणार नाही," असे म्हणत टीका केली. भाजप शासित राज्यांच्या तुलनेत तामिळनाडूमध्ये महिलांची सुरक्षितता अधिक असल्याचा दावाही त्यांनी केला.

तिरुची येथील थेन्नूर उझवर संधाई मैदानावर आयोजित जाहीर सभेत बोलताना स्टॅलिन यांनी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना तामिळनाडूचा विकास आराखडा, सामाजिक न्यायाची चौकट आणि प्रशासन समजून घेण्यासाठी एक आठवडा राज्यात घालवण्याचे आव्हान दिले. डीएमकेच्या नेतृत्वाखालील धर्मनिरपेक्ष पुरोगामी आघाडीच्या उमेदवारांसाठी प्रचार करताना त्यांनी जिल्ह्यात २०२१ च्या विजयाची पुनरावृत्ती होईल, असा विश्वास व्यक्त केला. तामिळनाडू "तामिळनाडूच राहिले पाहिजे" आणि "उत्तर प्रदेश किंवा मणिपूरप्रमाणे हिंसेचे जंगल बनू नये," असे म्हणत त्यांनी भाजपवर टीका केली. एनडीए सत्तेवर आल्यास तामिळनाडूचे नाव बदलून 'दक्षिण प्रदेश' ठेवण्याचाही प्रयत्न होईल, असा आरोपही त्यांनी केला.

स्टॅलिन यांनी एडप्पाडी पलानीस्वामी यांच्या नेतृत्वाखालील एआयएडीएमकेवर भाजपसाठी 'मुखवटा' म्हणून काम करत असल्याचा आरोप केला. केंद्रीय यंत्रणांच्या कारवाईपासून नेतृत्वाला वाचवण्यासाठी पक्षाने तामिळनाडूच्या हिताशी तडजोड केल्याचा आरोप त्यांनी केला.

मदुराईमधील एका वादाचा संदर्भ देत त्यांनी समाजसुधारक पेरियार ई.व्ही. रामासामी यांच्या कटआउट हटवण्याच्या घटनेवरूनही एआयएडीएमके आणि भाजपवर टीका केली. नागरिकत्व सुधारणा कायदा आणि रद्द करण्यात आलेल्या कृषी कायद्यांना दिलेल्या पाठिंब्यावरूनही त्यांनी विरोधकांवर निशाणा साधला.

एका वर्षात ४५ हजार शिधापत्रिका रद्द

नवी दिल्ली : दिल्ली सरकारने सुमारे १४ महिन्यांच्या कालावधीत ४५,००० हून अधिक शिधावाटप कार्ड रद्द केली आहेत, तर अन्नपुरवठा विभाग बनावट लाभार्थ्यांना ओळखण्यासाठी एआयचा वापर करण्याचा विचार करत आहे, असे म्हटले आहे. अन्न, पुरवठा आणि ग्राहक व्यवहार विभागाने म्हटले आहे की, १ जानेवारी २०२५ ते १७ फेब्रुवारी २०२६ दरम्यान ४५,२१२ शिधापत्रिका रद्द करण्यात आल्या. सध्या कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा वापर केला जात नाही, मात्र असे तंत्रज्ञान आणण्याची प्रक्रिया सुरू आहे.

प्रियांका गांधींची सरमांवर टीका

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नझीरा (आसाम) : काँग्रेस नेत्या प्रियांका गांधी यांनी बुधवारी आसामचे मुख्यमंत्री हिमंत बिस्वा सरमा यांच्यावर जोरदार टीका करत राज्यात "फक्त एकच कुटुंब सर्वकाही लुटत आहे" असा आरोप केला.

नाझिरा मतदारसंघातील काँग्रेस उमेदवार देबब्रता सैकिया यांच्या समर्थनार्थ आयोजित निवडणूक सभेत त्या बोलत होत्या. यावेळी त्यांनी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्यावरही टीका करत त्यांना अमेरिकेचे "गुलाम" असल्याचा आरोप केला.

प्रियांका गांधी म्हणाल्या, "एकच कुटुंब आसाममध्ये सर्वकाही लुटत आहे. आणि जेव्हा ते लूटमार करत नसतात, तेव्हा खाणी, जमिनी आणि इतर मालमत्ता मोठ्या उद्योगपतींच्या हाती सोपवली जात आहे." आसाममधील भाजप सरकारच्या काळात मोठ्या प्रमाणावर भ्रष्टाचार झाल्याचा आरोप करत त्यांनी शारदा, स्मार्ट सिटी आणि एनसी हिल्स यांसारख्या घोटाळ्यांचा उल्लेख केला. भाजपच्या 'डबल इंजिन सरकार' या घोषणेवर टीका करत प्रियांका गांधी म्हणाल्या, भाजप म्हणते डबल इंजिन सरकार आहे, पण प्रत्यक्षात ते दुहेरी गुलामी सरकार आहे. पंतप्रधान मोदी अमेरिकेच्या गुलामगिरीत आहेत आणि हिमंत बिस्वा सरमा मोदींच्या गुलामगिरीत गुंतले आहेत, अशी टीका त्यांनी केला.

भारतातही हजारो आयटी कर्मचाऱ्यांवर गंडांतर

दिग्गज ओरॅकल कंपनीकडून मोठी कर्मचारी कपात

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

बंगळूर : अमेरिकेतील आयटी क्षेत्रातील दिग्गज कंपनी ओरॅकल कॉर्पोरेशनने मोठ्या प्रमाणावर कर्मचारी कपात सुरू केली असून तिचा फटका भारतातील कर्मचाऱ्यांनाही बसला आहे. जागतिक स्तरावरील पुनर्रचनेच्या या प्रक्रियेत भारतात अंदाजे २,००० ते २,५०० कर्मचारी प्रभावित झाल्याचे वृत्त असून काही अहवालांनुसार हा आकडा १२,००० पर्यंत जाऊ शकतो. ही कपात जागतिक स्तरावरील मोठ्या पुनर्रचना योजनेचा भाग असून जगभरातील सुमारे ३०,००० कर्मचाऱ्यांवर याचा परिणाम होऊ शकतो, अशी माहिती समोर येत आहे. पुढील महिन्यात कर्मचारी कपातीची आणखी एक फेरी होण्याची शक्यता वर्तवली जात असल्याने कंपनीच्या कर्मचाऱ्यांमध्ये अनिश्चिततेचे वातावरण निर्माण झाले आहे. आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स (एआय) आणि क्लाउड इन्फ्रास्ट्रक्चर क्षेत्रावर अधिक लक्ष केंद्रित करण्यासाठी कंपनी ही पुनर्रचना करत असल्याचे सांगितले जात आहे. कंपनीने एआय इन्फ्रास्ट्रक्चरमध्ये सुमारे ५० अब्ज डॉलर्सची गुंतवणूक करण्याची योजना आखली असून विस्तारासाठी मोठ्या प्रमाणावर कर्ज उभारल्याचेही वृत्त आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार, अनेक कर्मचाऱ्यांना पहाटे किंवा सकाळी लवकर ईमेलद्वारे त्यांची नोकरी संपुष्टात आल्याची माहिती देण्यात आली. ईमेलमध्ये कंपनीच्या संघटनात्मक बदलांचा भाग म्हणून पद रद्द करण्यात आल्याचे नमूद करण्यात आले होते. भारतातील प्रभावित कर्मचाऱ्यांना सेवेच्या प्रत्येक पूर्ण वर्षासाठी १५ दिवसांचा पगार, एक महिन्याचा थकित पगार, रजा रोखीकरण, लागू असल्यास ग्रॅच्युइटी, नोटीस कालावधीचा पगार तसेच स्वेच्छेने राजीनामा देणाऱ्यांना अतिरिक्त दोन महिन्यांचा पगार देण्याची तरतूद करण्यात आल्याचे समजते.

या कर्मचारी कपातीबाबत सोशल मीडियावर मोठ्या प्रमाणावर प्रतिक्रिया उमटल्या असून अनेक कर्मचाऱ्यांनी ईमेलद्वारे अचानक सेवा समाप्तीची माहिती मिळाल्याचे अनुभव शेअर केले आहेत.

काही पोस्टमध्ये अनेक वर्षे सेवा केलेल्या कर्मचाऱ्यांनाही अचानक कामावरून कमी करण्यात आल्याचे म्हटले आहे. या ताज्या कर्मचारी कपातीबाबत कंपनीकडून अधिकृत प्रतिक्रिया अद्याप देण्यात आलेली नाही. गेल्या वर्षीही कंपनीने एआय गुंतवणुकीवर लक्ष केंद्रित करत जगभरातून हजारो पदे कमी केली होती.